

Obrekovanje proti Jugoslaviji. - Rusija stavila pogoje

NASPROTNIKI JUGOSLAVIJE POŠILJAJO ALARMANTNE VESTI V SVET O ZATIRANJU BOLGARSKEGA ŽIVLJA OB MEJI. — PROTIPROPAGANDA OD JUGOSLOVANSKE STRANI BI BILA NAD VSE UMESTNA.

SOVJETSKA 'REPUBLIKA' V BERLINU

Najemniki v berlinskem komunističnem okrožju se upirajo plačevanju najemnine, češ, da so hiše last naroda.

Berlin, Nemčija. — Mestne oblasti v Berlinu so prišle na zanimivo odkritje, da obstoji namreč v središču Berlina, na eni izmed najbolj obljubljenih cest, Koeslinerstrasse in v okolici, prava pravcata sovjetska strojna puška, ampak celo težka artilerija. A tudi zahrbtnosti se obdolžujejo Jugoslovani. Kakor poročila govore, so preteklega leta o božiču dobili trije bolgarski dijaki od jugoslovanskih oblasti dovoljenje, da smejo obiskati svoje sorodnike v Jugoslaviji. Kakor hitro pa so prestopili mejo, so jih obmejne straže aretirali. Na božični dan so bili nato vsi okoliški prebivalci, z obeh strani meje, sklicani skupaj, in pred njihovimi očmi so bili vsi trije dijaki ustreljeni.

Naravnost nezno pa se godi Bolgarom, ki so pod jugoslovansko oblastjo. Država jim je prepovedala, govoriti bolgarsko, ali čitati bolgarske knjige in časopise. So pravi ujetniki, ki morajo za državo robotati brez vsake plače. Država je zaprla vse bolgarske cerkve in šole, duhovnike in učitelje pa razgnala. Prebivalstvo pretepa in kar na debelo pobija.

To so izrpkci iz poročila, ki jih je dobil gori omenjeni list od svojega poročevalca. "Prepričani smo, da pretežna večina teh vestí obstoja iz laži, in da je bil poročevalec enostranski informiran od elementov, ki že od vsega začetka rujejo proti Jugoslaviji. Pišemo o tem le v svrhu, da opozorimo jugoslovanske oblasti, kake gorostasnosti se razširjajo o njih državi v svet. Milijoni čitajo ta poročila. Kaj je ukrenila jugoslovanska vlada, oziroma kaj namerava ukreniti, da bodo ti milijoni pravilno informirani in da bodo dobili sliko o resničnem položaju?"

SLABA TRGOVINA Z DIJAMANTI

Antwerpen, Belgija. — V sled velikega zastoja v trgovini z dijamanti bo 12 tisoč delavcev v dijamantnih brusilnicah ostalo brez dela od 7. do 21. decembra. Dobivali pa bodo brezposelno podporo iz sklada, v katerega prispevajo deloma sami, deloma delodajalci. Ponekdo bodo delovne ure skrajšane za polovico.

Mexico City, Mehika. — Ako ne bo pokazala potreba, da se sedanji načrt izpremeni, bo novozvoljeni mehiški predsednik, P. Ortiz Rubio, v kratkem prispel v Washington, da oibšče predsednika Hooverja.

NAČRT ZA NOV MOST

Tako bo izgledal novi most, takozvani "Liberty Bridge", ki ga nameravajo zgraditi pri vzhodu v newyorško pristanišče, in ki bo vezal Brooklyn z Staten Island. Izdelan bo ves iz jekla in bo dolg 4,500 čevljev. Nad vodo bo vzdignjen 235 čevljev.

KITAJSKA SPREJME POGOJE

Kitajska obvestila sovjetske, da je pripravljena sprejeti pogoje za mir. — Ruske zahteve glede vzhodne železnice.

Moskva, Rusija. — Kitajska vlada je preteklo sredo oficijelno sporočila sovjetski vladi, da je pripravljena, v svrhu, da se končajo sovražnosti med obema državama, sprejeti ruske pogoje glede kitajske vzhodne železnice.

Ta železnica je dala tudi povod vsem sovražnostim. Po nekem sporazumu med sovjetsko in kitajsko vlado iz leta 1924, mora biti uprava te železnice v skupnih rokah obeh držav. Pred meseci pa so Kitajci napravili preiskavo na sovjetskem konzulatu v Harbinu, in izkazalo se je, da konzul izrablja svojo oblast v svrhu komunistične propagande v Kitajski. Po tem odkritju je kitajska vlada izgnala sovjetskega konzula, kakor tudi odpustila vse sovjetske uradnike na kitajski vzhodni železnici. To je dalo povod za sedanjo "vojno" brez vsake vojne napovedi.

V svrhu, da se zdaj sovražnosti nehajo, zahteva sovjetska vlada, da se na železnici upostavi zopet vsi ruski uradniki, kakor so bili prej, med njimi v prvi vrsti ruski glavni upravitelj. Poleg tega mora Kitajska izpustiti vse sovjetske državljane, ki jih ima zaprte. Šele, ko bo te pogoje izpolnila, naj pošlje uradno pooblaščenega zastopnika, s katerim se bodo vršila nadaljnja pogajanja.

Kakor vedo poročati japonski poročevalci, sovjeti umikajo svoje čete s kitajskega ozemlja, ki so ga zasedli pri sedanjih ofenzivah. Pač pa sovjetski aeroplani neprestano krožijo nad tem ozemljem in pazijo na eventualno zbiranje kitajskih čet.

SUHAČI "REŠUJEJO DOMOVINO"

V mestu Wallace, Idaho, se je suhaška patrolja spravila nad mestne glave in aretirala župana, bivšega župana, šerifa, dva policista in poleg tega še 14 drugih oseb. V Jefferson City, Mo., pa je spravila pod ključ 63 "zločincev", in ni s tem prizadela mestu druge ne sreče, kakor da se je cena pi-jamam podvojila.

KRIŽEM SVETA DAVEK NA TUJE DELAVCE

Regina, Sask. — Muzikalnega goloba ima neka tukajšnja družina. Zmožen je, prozivati melodijsko na piano, in sicer na ta način, da skače po tipkah sem in tja. Kadar pa kdo drugi igra, goloba to vedno zvabi, da skoči na piano in prične plesati.

Washington, D. C. — Na Mornariška oblast je sklenila pogodbo s Keystone Aircraft Corp. za izdelavo 18 hidroplanov, stroški za katere bodo znašali nekaj nad milijon dolarjev.

So. Bend, Ind. — Z zavarovalnico za "suhe", o kateri smo nedavno poročali, da jo namerava ustanoviti protislovanska liga, najbrž ne bo nič. Zavarovalniške družbe so namreč mnenja, da bi v celi državi ne našli 1500 abstinentov, dočim bi jih moralo biti za ustanovitev kompanije najmanj 10 tisoč.

LOKOMOTIVA BREZ DIMA

Augsburg, Nemčija. — Nova nemška lokomotiva je ravno kar prestala z uspehom prvo preizkusno vožnjo. Stroj je izdelan tako, da njega kurenje ne povzroča nič dima ali saj. Njegova gonilna moč je 1200 konjskih sil. Tudi ne potrebuje nikakega tenderja.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

NAZNANILO

Sprejeli smo KNJIGE

Mohorjeve družbe ZA LETO 1930.

Zbirka vsebuje sledeče knjige:

Koledar za leto 1930.

Slovenske večernice 82. zv.

Zgodovina slovenskega naroda, Dr. J. Mal.

Grče, povest.

Življenje svetnikov 6. zv.

Cena peterim knjigam s poštnino vred

\$1.25

Imamo v zalogi tudi veliko pratio, cena 20c.

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd St. CHICAGO, ILL.

NA TUJE DELAVCE

V načrtu je upeljava davka za tujezemske delavce, ki živijo v Kanadi ali Mehiki, a imajo delo v Zed. državah.

Washington, D. C. — Na kanadski in mehiškanski meji je mnogo delavcev, ki imajo svoje domove v Kanadi ali Mehiki zaposleni pa so v Zed. državah. Tako so jih v Detroitu samem našli 6736, ki so si ustanovili dom v Kanadi zaradi nižjih davkov in cenejšega življenja, pa tudi zaradi tega, ker jim je bliže hoditi na delo preko mosta iz Kanade, kakor pa iz kakega dela detroitskega predmestja. Enake razmere so tudi v Niagara Falls in v Buffalo, kakor tudi ob meji v državi Maine, in na mehiški meji.

V svrhu, da se tem razmeram napravi konec, ima delavski department v načrtu, da upelje davek na vse tujezemske delavce, ki služijo svoj kruh v Uniji, a živijo izven nje, in sicer bi ta davek znašal \$18 za vsakokrat, kadar bi prišli na delo v Unijo. Ta znesek bi obstojal iz \$10 za vizo in \$8 za naglavni davek.

Na ta način bi delavski department prisilil tujezemske delavce, da bi, ali pustili svoje delo v Uniji, ali pa tudi tukaj ustanovili svoj dom. Enak zakon je nedavno upeljala tudi mehiška vlada za Amerikance, ki so delali v Mehiki, a so v Uniji prebivali.

POZIV

na slovenske godbene in pevске umetnike v Clevelandu

Cleveland, O. — Kakor že poročano, se bodo vršili v Clevelandu, pričenši s 1. decembrom, vsako nedeljo slovenski koncerti na radio, in sicer od 2. do 3. ure popoldne na postaji WJAY. Ker bi vodstvo teh koncertov rado postreglo slovenski javnosti, čim najbolj mogoče, naj se prijavijo vsi talenti, kateri bi hoteli sodelovati; čas za prijave je do 1. januarja 1930, ker mora vodstvo že za več nedelj vnaprej sestaviti program. Do zdaj se jih je že precej prijavilo. Kdor torej želi, da se ga vključi v program, naj se zgloši pri Mr. Primož Kogoj, 6515 Edna Ave., ali pa v uradu "Ameriške Domovine".

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Iz Jugoslavije.

GOSPODAR UMORJEN V GORNJI GORICI PRI PRAGERSKEM. — RAZPRAVA PO NOvem ZAKONU PROTI KORUPCIJI. — RAZNE NEZGODE IN DRUGE ZANIMIVE VESTI ŠIROK STARE DOMOVINE.

Umor pri Pragerskem.

Maribor, 11. nov. — V soboto večer, dne 9. nov., se je dogodil v Gornji gorici strašen umor, o katerem se je bliskovito raznesla vest po vsej okolič. Posestnik in slaniar Ant. Fingušt je v soboto odpeljal poln voz slanine na mariborski trg. Ko se je zvečer vračal s trga domov v Gornjo gorico pri Pragerskem, je pri vzhodu na dvorišče naperil neznanec proti Finguštu samokres ter izprožil nanj tri strele. Fingušt se je zvrnil v mlaki krvi z voza, splašeni konji pa so v besnem galopu pridrli na dvorišče, da je domačine takoj prevzela težka slutnja. Gospodarja ni bilo na vozu ter so ga našli ob cesti vsega krvavega in mrtvega. Pri njem so našli izkupiček za prodano slanino v znesku 8000 Din.

V nedeljo so po nalogu sodne komisije iz Maribora, v kateri so bili deželni sodni svetnik dr. Lenart ter zdravnik dr. Jurečko in dr. Zarjan, pripeljali truplo umorjenega v Cirkovce, kjer se je izvršila obdukcija, ki je ugotovila, da je en strel šel naravnost v srce, drugi pa običal med rebri, tretji pa brčkone v pljučih. — Krogle so bile kalibra 6.75.

Orožništvo se je podalo takoj na delo in je uvedlo temeljite poizvedbe o tajinstvenem zločinu, pri katerem se ne ve, ali gre za roparski umor ali za maščevanje.

Izpred novomeškega sodišča

Prva razprava po novem zakonu o korupciji se je vršila 11. nov. pred tukajšnjim okrsodiščem. Pred tako zvanim trojnim senatom sta stali sestri Albina Aber, postarica na Dvoru pri Žužemberku, in Hilda Aber, poštna pripravnica istotam, obe doma iz Vozlja. Drž. pravdnistvo ju je obtožilo, da sta izplačevali strankam manjše zneske, kakor so jim bili nakazani po okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, ter da sta tudi spolirali ameriška denarna pisma. Obe obtoženki sta odločno zanimali krivdo, a njun zagovor so ovrgle številne priče. Prišlo je do precej burnega nastopa, ko je hotela Albina Aber prepričati sodni senat, da govore priče neresnice. Toda te so ostale pri svojih prvotnih izjavah. Senat je spoznal obe obtoženki za krivi in je obsočil vsako na 3 mesece zapor.

Divjaški napad na učitelja.

V vasi Kutovi pri Osijeku je bil izvršen te dni zverinski napad na vaškega učitelja. Učitelj Anton Radišić, star 27 let, se je vračal pozno ponoči iz vasi na svoj dom. Na poti so ga v temi počakali neznani napadaleci z noži, ga ustavili, pobili na tla ter osuvali z noži po glavi in v prsa. Ko učitelj ni več kazal znakov življenja, so ga napadaleci pustili in izginili v temi. Kmetje, ki so šli po isti poti, so našli učitelja v krvi in stvar prijavili orožnikom. Radišić je bil prepeljan v osiješko bolnišnico, kjer se sedaj bori s smrtjo. Zaenkrat še ni znano, kdo so zločinci, niti ne, kaj je bil vzrok njihovega napada na učitelja.

Modras v novembru.

Te dni je našel g. Miško Steiner, progovni mojster v Litiji, mladega modrasa. Gosp. Steiner je šel po službenem poslu s postaje Save proti litijskemu kolodvoru. Blizu Ponovič je zagledal vrvice, ki se je premikala sredi železniškega tira. Ko pa si je ogledal čudno jesensko prikazen po bližje, je ugotovil, da je zapoznela kača pristen modras.

Težka nezgoda na lovu.

Lovska paznika Stevo Kolarovič in Marko Horvat v Novemgradu Podravskem sta se v nedeljo, 10. nov., podala na lov na zajce. Zajec, ki ga je Kolarovič obstrelil, je ves iznemogel prišel v neposredno bližino Marka Horvata, ki ga je z udarcem puške nameraval usmrtiti. Puška se je pri tem nenadoma sprožila in naboj je Kolarovič zadell v koleno leve noge. Ranjenca so prepepeljali v bolnico.

Ponesrečen delavec.

V papirnici v Vevčah se je pripetila 12. nov. dopoldne težja nesreča, katere žrtev je postal 18letni delavec Alojzij Osterc. Osterc je bil zaposlen pri stroju za rezanje papirja. Med delom je postal nekoliko nepreviden in ga je stroj pograbil za roko ter mu odrezal stiri prste. Osterc se je nezavesten zgrudil na tla. Iz papirnice so takoj telefonirali po rešilni avto, ki je nesrečnega fanta prepeljal v splošno bolnico.

Usodna patrona.

Osemletni Fric Jagodič iz Brestnice pri Mariboru je našel v kovčegu staro vojaško patrono, s katero je neprevidno ravnal. Končno je patrono iz radovednosti dal na ogenj v štedilniku. Patrona je hipoma eksplodirala in odtrgala dečku več prstov na desni roki. Malega neprevidneža je rešilni avto prepeljal v mariborsko bolnico.

Duhovniške izpremembe.

lavantinski škofiji: Ant. Rataj pride iz Črne v Gornjo Lendavo; Anton Cafuta za I. kaplana pri Magdaleni v Mariboru; Jožef Zolnar za II. kaplana, Jožef Meško, doslej v Črenševah, za III. kaplana; Adolf Adamič iz Bizeljskega v Črno; Anton Somrek iz Vranskega na Bizeljsko ter Mirko Štruc iz Gornje Lendave v Črenševce.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Kam jadramo?

Individualizem je v mnogih slučajih na mestu, a prav enako tudi kolektivizem. Tudi kaj milijonar postane lahko berač, ako zapravi svoje milijone, in najboljši kmet lahko požene svojo kmetijo in dobro plačan delavec more sproti zapiti svoj zaslužek. Napredek in uspeh v gospodarstvu je odvisen od posameznika. To je individualizem.

Pri kolektivizmu gre za skupne interese. Delavec sam lahko dobi kak dober zaslužek, dobro uspeva, ampak kot delavec mora biti združen z drugimi delavci. Niti kmet ne bo mogel shajati brez kmeta, toraj brez skupne kmetijske ali farmerske organizacije, dasi more drugače biti najboljši farmer. To je povsem jasno.

Zdi se, da stoji ameriška javnost pred zelo važnimi problemi glede individualizma in kolektivizma. O individualizmu je težko pisati, ker zadeva se tiče pač vsakega posameznika, in je pri njem, da uravna svoje zadeve tako, da bo uspeval. Kvečemu se more le opozoriti na potrebo intenzivnega sodelovanja in umnega razumevanja tega, da je vsak svoje sredo kovač.

O kolektivizmu je razprava povsem na mestu. Ali smo v Ameriki napredovali ali nazadovali in morda hudo nazadujemo?

Najnovejši dogodki v delavskem gibanju kažejo, da smo na poti — nazadovanja.

Morda so res bile delavske unije pred leti precej močne, in je tem unijam pripisati, da je vsaj poprečno prišel ameriški delavec vsaj do primernega zaslužka. Ampak vse kaže, da gre v novejšem času navzdol, nikakor pa ne navzgor. Ameriška delavska federacija ne postaja močnejša in močnejša, vsak dan slabša je. Hudo jo napadajo. Morda opravičeno. Mnogi krogi jo še držijo, ker upajo, da zdaj pa zdaj pride na svoje mesto, postane za ameriškega delavca to, kar bi imela biti. Upi pa so bili dozdaj pač le upi. Kje je krivda, je težko dognati, pri vodstvu, pri namenu, sredstvih. Premogariji, nekdanji najmočnejša unija, so skoroda na tleh.

Prikazal se je jug, in pokazal hude rane. Iz severa so prenesli tovarne na jug, ker so se podjetniki hoteli iznebiti vplivu unije, mogli tam vpeljati zloglasne in silno škodljive kompanijske unije, dalje, ker so računali na cene delavske moči, nizke mezdre pri popolni dezorganizaciji, in še dalje, ker so pri obstoječih razmerah podjetniki postali prevzetni, in delavcu naravnost odrekli pravico do lastne organizacije. To je bil za delavstvo popoln debakel, in grozno nazadovanje, oškodovanje pravih delavskih interesov.

Dolgo pa ni šlo tako. Sicer se mnogokaj pripisuje na račun komunističnega ruvanja, a če je tako, so imeli komunisti povoda le dosti, da so začeli z ruvanjem, ako kdo hoče tako imenovati. S kričanjem proti komunistom pa pri obstoječih razmerah ni prav nič doseženega, ker razmere same preveč kričijo.

Menda se je delavska federacija končno le malo zganila in obrnila oči na razmere na jugu. Ako le ne bo že prepozno.

Pa so postale v zadnji dobi razmere tudi na severu in vzhodu grdo slabe. Cele panoge najmočnejših industrij sploh niso organizirane. Ali more to tako iti naprej? Morda gre za nekaj časa, prav na obeh straneh gre, na strani podjetnika

in delavca. Delavec more za nekaj časa dobro zaslužiti, in podjetniku se ni treba ozirati na kako unijo. Ampak vprašanje je, kako dolgo to gre. Izkušnja uči, da ne more biti tako, ako ni med podjetnikom in delavcem strogo določenih smernic, ker podjetnik nekaj časa delavca lahko dobro plača, ampak ga prav povoljno vrže na cesto, kadar se njemu poljubi. Delavci sami so postali preveč individualisti, ko so se odrekli radi kakšnega lastnega dobička najmočnejšemu orožju samoočrambe, — organizaciji.

Posledice se kažejo bolj in bolj, in zopet ima komunizem tu zelo široko polje, ko delavska federacija ni storila svoje dolžnosti.

Ni prav nobenega dvoma, da stoji Amerika pred težkimi problemi, ker se bo morala odločiti ali za komunizem ali za unijonizem.

KAKO SEM SE ANGLEŠKO NAUČIL?

Joliet, Ill.

Tistih zlatih starih časov, ko so ljudje hodili s kangljico po "ječmenovčev" in ga za "nikel" toliko dobili, da je bilo za en večer skoro dovolj — ni več. Jaz teh časov sicer dobro ne poznam, samo toliko, kolikor mi o njih včasih Jure in Martin povesta. Ampak ta dva pa vesta iz tistih časov marsikaj. Ko govorita o kangljici in ječmenovčevu, kar z jezikom tleskata, menda mislita, da ga imata tedaj, ko o njem govorita, v ustih. Vem pa le tudi jaz nekaj o kangljici. Na Broadway smo ga l. 1920 se dobili, ampak ne za manj kakor za kvoder in pa pol dolarja. Potem je tudi tisto kmalu izginilo.

In v tistih casih l. 1920 sem dospel nekega junjskega dopoldne jaz v Joliet. Kajpada, da je bilo veliko veselje. Pivo smo pili, ki smo ga seveda takoj, veste, pod "förtomom" nosili skoz zadnja vrata iz salona. Ampak dobil se je še Jure. Je bil v mojih očeh največji junak. Blizu 30 let je v Ameriki, pripovedoval mi je, da sta z mojim očedom hodila na semenj, kako sta na Veseliki gori v vinogradih kopala in druge take reči. Potem smo govorili o delu in jaz sem izrazil željo, da bi rad prej ko mogoče delo dobil, da bi kaj zaslužil, kajti suh sem in brez belica v žepu.

"He," se oglasi Jure, "kakaj, jutri pojdeva vprašat za delo v Mill in bom jaz govoril, ker znam angleško." — Izborna, sem si mislil, sreča me še ni zapustila. In res, drugi dan sva jo že pobirala proti Wire Mill. Velika reč se mi je zdela. Toliko železja okrog tovarne in vse druge navlake. Torej tu bom delal, če bom dobil, sem si mislil sam pri sebi. In prideva do bosa. Jure se je pogladil po mustačih, pljunil v stran in stopi k bosu; kaj mu je rekel, ne znam, ker je šum in hrup iz tovarne bil tak, da se je moralo zelo na glas govoriti, da bi kdo čul. Bos je pomagal Juretu in meni, naj

greva z njim. Sli smo v malo pisarno in tam se je dalo govoriti, ker ni bilo takega šuma. Zdaj Jure ponovi nekako tako-le:

"Mister bas, giv žab tis men?"

Bos je nekaj zamolklo odgovoril, kaj, ne znam, potem sem videl, da je Jureta pogledaval in mu nekaj govoril, najbrže ga je kaj spraševal o meni, kar pa seveda jaz nisem razumel, pa kakor se mi je pozneje zdelo, da tudi Jure ne, ker ni drugega odgovarjal, kakor: "Jeser mister" in "šur mister" in nazadnje je bos prikimal, da bo delo in da naj pridem jutri. To je Jure razumel z besedo "tomorrow" in je bosu ponizno odgovoril: "Orajt, mister bos, hi komen, hi gud men." Videl sem, da je bosu tudi lomil smeh, pa tedaj nisem vedel zakaj, danes vem, da je bil menda Jure vzrok temu. Jaz pa, ko sem tisto popoldne domov prišel, sem že znal: šur mister, giv mi žab, jeser mister bos, itd. Zdaj bo že šlo, sem si mislil, brez angleščine pa bi bilo težko.

Drugi dan sem veselo mahal v tovarno. Bos me je zagledal in mi pomagal. Peljal me je skozi razne departamente in naposled sva se ustavila v nekem kotu. Pokazal mi je, naj razmetano železje vse uravnava, počistim itd. Gledal sem le bolj na njegove roke, s katerimi mi je kazal. Ko je sklenil, mi je rekel besedo "ferstent", — O ja, šur mister bos, sem mu odgovoril in on se je zakrohotal menda nad mojim odgovorom. To se je še meni dogladlo in sem že mislil, da znam angleško. Saj tudi Jure ni drugega odgovarjal, kakor: šur in pa jeser mister. To je pa lahko in se lahko vsak nauči, da le enkrat čuje in ni treba biti trideset let v Ameriki. Tako, vidite, sem se jaz naučil moje prve angleščine in to v dveh dneh.

Kaj je novega pri nas? Mrzlo vreme smo imeli nekaj dni zadnji teden. Le odkod je to mrzlo vreme tako zgodaj prišlo? Morda ga je naš Sukletov Martin iz Minnesote poslal. —

"Kaj mene briga ta škril, božja stvar gre čez vse," hudoje se Mojca in prigovarja tako dolgo obema prijateljicama, da se nazadnje udata in odideta z Mojco. Le-ta skoči med potom še h Kozamurnikovi Lizi in jo tudi vzame s seboj.

"V pisarjevo stanovanje gremo," napove Mojca, "in tega zločinca zavlečemo v cerkev, da popravi svojo hudobijo!"

In urno so korakale proti pisarjevemu stanovanju.

Robert Hubman je imel hude, težke sanje. Bil je na nekem brbu, samo skaloje je bilo okoli njega, nedaleč od njega je zija grozen prepad, iz njega pa so stegovale velike kače svoje strupene jezike, in ni se mogel ganiti od tega mesta. Zdajci pridejo štiri pisarje iz tega brezna, vse gorče kakor ogenj. Grozno ga pogledajo, nato pa se vržejo s silnim trikom nanj, ga zagrabijo za roke in noge in ga vlečejo proti prepadu. Vedno bolj se bližajo brezni, kričevito se brani Robert, a ne more se ustavljati, zakaj pošasti so močne. Že je na robu in kaže steguje svoje grde glave proti njemu. Zdi se mu, kakor bi se

Ako je to res, potem mu povem, da naj istega lepo v Minnesoti "kipa" in ne nam pošilja! — Ko pa te vrstice pišem, je pa že bolj prijazno vreme in bomo imeli prav lep Thanksgiving day.

Zivčev Janez me je povabil na veselico jutri večer, katera bo, ko bote ta moj dopis brali, že minula. Bom pa povedal, kako sem se kaj imel enkrat prihodnjič.

Se to naj povem, da so tisti politiki, ki so, saj veste, ko smo jih volili, rekli, da bodo gledali, da se davki znižajo, na to pozabili in drugo leto bomo zopet nekaj več za davke, ali če hočete za "fronke" odrajtali. Soseba, že vnaprej vem, da bo robantila, ko dobi davčni račun. Jaz pa pravim: vse za eno plačo je, če se smejem ali pa jezim.

Zdaj bom pa dopis tako-le zaključil: Pa še prihodnjič kaj več — maybe.

Tone s hriba.

DOGODEK, KI JE SPRAVIL MATER V PRERANI GROB.

Chicago, Ill.

Delavske razmere ne bom opisovala, samo toliko, da slobo kakor je sedaj, že dolgo ni bilo. Delodajalec kar trumoma odslavlja delavce in že veliko tovarne so zaprli za nedoločen čas, tako da marsikateri bo imel letos nezajeljene božične počitnice. Kedar bo kaj bolje, se ne ve.

Hočem pa opisati en zelo žalosten slučaj, ki se je dogodil tu v naši okolici na severni strani mesta, ne pri slovenski, ampak nemški družini. Mogoče se še kateri spominja, ko je zadnje poletje čičaško časopisje pisalo, kakor tudi Amer. Slovenec, kako so italijanski fantje dve deklici speljali v eno klet, kjer so imeli svoj klub, in tam izvršili njih hudobnost in jih vrgli ven na cesto. Ena izmed teh dveh je bila Theresa Nathan, 16 let stara hčerka zelo dobre katoliške družine, ki živi tu na Howe St.

Deklica je šla tisto nedeljo zvečer okoli sedme ure k par blokov oddaljenim sorodnikom. Za njo privozi avto s par fanti in ena deklica z njimi, s katero se še iz šole poznate. Tista je začela klicat to, čes, naj k njim prisede, da jo popeljejo kamor namerava iti, in res so jo pregovorili, da je šla v avtomobil, ti pa so nato vozili avto okrog po mestu in parku, dokler niso prišli do beznice, kjer so se shajali. Tam so jih zvalili notri, čes, da imajo tam svoj klub, da naj gredo pogledat samo za malo časa, in tako seveda so ju kmalu pregovorili, da sta imeli slediti notri, čes, da imajo tam svoj klub. Notri je bilo okoli 12 samih Italijanov. Ko so obe popolnoma zmučili, so prišli Theresa Nathan ven na cesto in jo tam nezvestno pustili, dokler je niso našli ljudje, da so jo spravili k zavesti in poklicali policijo, da so jo

hotelu ena izmed njih že oviti okoli nje-govega telesa. V tem trenutku grozno zakriči in se zbudi.

"Ali te imamo, ti hudodelec, ti tat," kriči Mojca nad pisarjem, katerega so ravno opisane štiri ženske napadle v postelji, ko je spal in v spanju mahal z rokami okoli sebe.

Robert si menca oči in šele sedaj vidi ženske pred seboj.

"Kaj hočete!" zakriči in se urno dvigne; "kakšno pravico imate, da me tukaj napadate? Proč, stare babe, svetulje semaste!"

"Kaj, ti nas se psuješ, zgaga brezbožna," zarohni Mojca in sune pisarja, da se je opotekel in udaril z glavo ob zid.

"A tako, vi ste celo razbojnice!" Reče, vzame raz mizo nož in hoče napasti Mojco, toda ženske so bile hitreje. Urno prime Neža Grubelnik pisarja za roko, Lucija Stopar pa mu izvije nož in ga vrže pod posteljo.

"Sedaj te imamo, ti cerkveni tat, ki si ukradel Mariji obleko in prstan, sedaj pojdeš z nami, da popraviš krivico. Hajdi — le urno!"

tako policaji prinesli domov. Vsi, posebno pa mati, se je tako prestrašila, da je začela kar vpiti in jokati, da je ni bilo za utolažiti. Tiste Italijane so takoj potem polovili in zaprli in so se sedaj zaprti in še vedno čakajo sodbe. Mrs. Nathan pa, ki je bila tako skrbna in dobra mati svoji družini, je na njo ta žalost vedno bolj in bolj vplivala. Vedno je jokala in tarnala, da jo je sram iti ven na cesto, misleč, da vsi sosede gledajo. Vselej, ko je bila deklica klicana k ob-ravnavi, jo je mati spremljala, in vsakokrat ko je prišla domov, se je tresla kot šiba. En večer, ko je prišla od obravnave, je celo v nezavest padla, tako da so jo zdravniki še komaj k zavesti spravili. Ampak njena žalost je bila močnejša od nje, ni je mogla prenesti in tako je zadnji petek, t. j. 22. t. m., zopet v nezavest padla ob starih popoldan in ob sedmih zvečer je umrla. Ona je tako ljubila svoje otroke, da tega udara ni mogla prenesti in je tako postala žrtev ne samo hčerka, ampak tudi mati. Grde, podivjane italijanske bande! Ta črna sodrga ni samo našemu narodu strah in trepet v stari domovini, ampak je v zlo in pokoro celemu svetu. Pogreb Mrs. Nathan je bil v pondeljek s sv. mašo v nemški cerkvi sv. Mihaela, kjer v okolici živi največ Nemcev. Cerkev je bila ob tej priliki natlačeno polna in vsakemu je igrala v očeh solza sočutja.

Blaga mati zapušča žalujejočo soproga in tri otroke; najmlajši je star 10 let. Blag ji spomin!

Ta žalosten slučaj naj bi bil svarilo drugim dekletam, ki so vedno v nevarnosti, če hodijo same okoli, ker pri tem ni samo dekle nesrečno, ampak celotna družina.

Pozdrav vsem Slovincem!

Agnes Benčan.

AKCIJA ZA S. D.

Milwaukee, Wis.

V enem tednu 52 novih delničarjev za slovensko narodno kulturno središče. Teh 52 delničarjev je podpisalo, oziroma plačalo 71 delnic.

Kdo pa je bil tako aktiven v tem tednu? Mogoče so vsi direktorji zavijali rokave in šli na delo? Ne še. Ampak nekaj novih od njih je pa le stopilo v ofenzivo, Alvon Gloveck, Frank Schuler in Joe Evanich, potem pa že nam poznani Kovacič, Rozman, Perko in Medle. Vsi ti so pridobili 38 delničarjev.

Izven direktorija pa se na družbin apel pridružujejo novi aktivnemu delu. Poleg Joe Stampelna, Gabriel Pahorja in Antonije Vicih nas je nepričakovano presenetila delničarka Antonia Čertvežnik z 18 novimi delničarji, ki so podpisali 28 novih delnic. Mrs. Čertvežnik poznamo kot aktivno delavko pri družini, petju in

dramatiki. Vemo, da se v nji ni porajalo samo trenutno navdušenje za to skupno in veliko narodno stvar. Le bolezen, ki jo je priklepala doma za dolgo časa, jo je odvračala, da že ni prejel kaj več pripomočka stvari. Slišali smo večkrat, da je dejala: Le čakajte, da bo meni zopet boljše, šla bom med svoje poznanca in prijatelje. In res, komaj je nekoliko okrevala, že jo najdemo tako uspešno na delu. Za to stvar bi pa ja vsaki najkoreno pripomogel, in hitro bi bilo dovršeno, pravi. Saj vsak rad vzame, samo vprašati treba. In kaj mislite, koliko časa ji je vzelo za to pridobitev? Samo v dveh dneh po par ur in za vse, ki jih je ona pridobila, jamči zanje, da so dobri, da bodo podpisano tudi plačali. Lepo je to in posmehanja vredno. Sicer pa, nek star pregovor pravi, da mož diži samo en vogel gor pri hiši, žena pa tri. Pri Domu pa sedaj še manjka 3 vogale, in dobro vemo, da ako ženske le nekoliko bolj živo poprimejo se tega, pa bodo prav kmalu vsi štirje vogali skupaj. Dosedaj so stopile pri pridobivanju delničarjev že štiri na plan. Mrs. Vicih, Mrs. Kovacič, Mrs. Hoynik in Mrs. Čertvežnik. Upamo, da dobe kmalu še večjo družbo. Saj imamo v naselbini mnogo in mnogo, ki se močno zanimajo za društveno življenje. Dom in društva pa morajo biti vedno v najtesnejši zvezi. Ne moremo reči, da dosedaj družba Slov. Dom ni imela v gotovih ozirom ženskih pomoči. Kar je storilo že n. pr. društvo Napredna Slovenka št. 6 J.P. Z.S. in njih posamezne članice, je mnogo vredno in se ne sme nikdar podcenjevati. Videli smo zopet njih lepo skupno udeležbo na Zaxjevi prireditvi za Slov. Dom. Besede vedno samo mičejo, a zgledi vlečejo, in one dajejo lep vzgled, in opaziti je že marsikje mnogo posnemanja. Sledeče smo vpisali zadnji teden v družbine knjige kot delničarje in delničarke:

Frank Kaker, Valentin Vrtič, John Bačun, Baltazar Staydhar, Josephine Rozman, Louis Rozman, Frank Verlačnik, John Jare, John Mesarich, Mary Mesarich, Vincenc Sharnier, Frank Starič, Mrs. Carl Rady, Frank Krhin, Ant. Starič Jr., Frank Poličnik, Emil Hrást, Lawrence J. Beyer, Frances Črtvežnik, Fannie Chandek, Henry R. Črtvežnik, Frank Črtvežnik, John Rojten, Josephine Slatnik, Anna Goršek, Angelina Delopst, Frank Delopst, Louis Mraz, Fred P. Gramann, William Druminsky, Frank Sagadin, Joseph Kazale st., Anton Trante, Joe Zaggar, Joe Grivetz, Matt Kutner, John Evanich, Mary Evanich, Mary Matitz, Frank Matitz, Mrs. F. J. Črtvežnik, Richard Črtvežnik, Frank Črtvežnik ml., Martin Reberašek, Chri-

(Dalje na 5. strani.)

* PODLISTEK *

Dr. Ožbolt Ilauinig:

KAPELŠKI PUNT

"Pa kdo bi to mogel storiti?" vpraša Mojca vsa zasopljena.

"Bog ve," meni mežnar in gre v cerkev, da pogleda, kaj se je zgodilo.

Mojca gre urno dol po stopnicah in se zasuje proti svojemu stanovanju. Anka je ravno vstala in se pripravila na pot v cerkev. Vsa razburjena ji pripoveduje prijateljica, kaj je ravno videla.

"Premišljevala sem že sem in tja, kdo bi mogel to izvršiti, a nimam nobenega pojma," meni Mojca vsa razburjena.

"Biti je moral nekdo, ki je vedel, da se odvzame v kratkem obleka," pravi Anka; "da je seve pri ti priložnosti vzel tudi prstan, to je grozen zločin!"

"O, ti buča zabita!" vzklikne naenkrat

Mojca in skoči s svojega sedeža; "ali sem tako kratkovidna? Kdo pa je vedel o vsem tem, kakor oni brezumni škril, ki je toliko zasramoval vse, kar je božje?"

"Mogoče imaš prav," pritrdi Anka, "toda ne sodi, če nimaš dokazov."

"O, ti zaslepljenka, ti ga še zagovarjaš, ko ti je povzročil toliko gorja — kaj rabim dokazov, — on je bil, nihče drugi! Pa le čakaj, sedaj mu posvetim, temu posvetnjaku, da se bo spomnil!"

"Bodi pametna in previdna," svati jo Anka.

Toda Mojca je ni več poslušala, bila je že zunaj na cesti. Njena najbližja pot je bila k prijateljici Luciji Stopar, ki je prebivala v svoji mali hišici skupno z Nežiko Grubelnik. V naglici jima je pripovedovala, kaj je danes zjutraj videla. Obe ženski sta sklepali roke ter tarnali, čes, kaj tako strasnega se še ni zgodilo!

"Kaj tarnate," razvname se Mojca; "gremo nad pisarja in ga prisilimo, da vrne obleko in prstan!"

"To je predrzno; pomisli Mojca, on je gosposki; lahko nas zaprejo," boječe odvrne Neža,

(Dalje prih.)
ŠIRITE AMER. SLOVENEK!

INOZEMSKI TISK O FAŠISTIČNIH IZZIVANJIH

Dunaj. — "Neue Freie Presse" objavlja pod naslovom "Nočni incident in njegove politične posledice" naslednjo vest svojega beograjskega dopisnika:

"V noči od petka na soboto 9. nov. se je odigral v nekem beograjskem nočnem lokalu incident, ki bi lahko imel težke posledice. V službenih krogih o tem molče, četudi je imel incident za posledico diplomatsko intervencijo in je zopet dovedel do izročitve protestne note s strani italijanskega poslaštva. Italijanski letalski ataše v Beogradu polkovnik Casone je bil v znanem nočnem lokalu Palace-Bar, kjer se je precej glasno zabaval z nekimi barskimi damami. Naenkrat pa je začel govoriti tako glasno, da se je slišalo po vsej dvorani: v francoskem jeziku je sramotil Beograd in Srbe, pri čemur je rabil skrajno žaljive izraze.

V sosedni loži je sedel znani beograjski trgovec Radojlovič v večji družbi. Ob 2. zjutraj je stopil Radojlovič k loži italijanskega atašea in ga vprašal, ali je res, da je nazval Beograd za posr. mesto. Ataše je to potrdil, Radojlovič mu je nato rekel: "Če je Beograd posr. mesto, potem je posr. mesto tudi Rim." Italijanski diplomat je na te besede skočil k Radojloviču in ga udaril po obrazu. Radojlovič je reagiral s tem, da je dal atašeu boksarski udarec po levi strani glave. Udarec je bil tako hud, da se je polkovnik zgrudil na tla in so ga morali odnesti.

Naslednjega dne je izročil italijanski poslanik jugoslovenskemu zunanjemu ministru protestno noto, v kateri zahte-

va kaznovanje krivca in zadoščenje italijanskemu letalskemu atašeu. Beograjska policija je uvedla preiskavo ter zaslila Radojloviča in vse ostale, ki so bili navzoči. Ugotovljeno je, da je incident izzval italijanski ataše in v tem smislu je bil tudi poslan odgovor italijanskemu poslaniku. G. Galli pa je kljub temu vztrajal pri svoji zahtevi, da se Radojloviča kaznuje, zaradi česar je bil Radojlovič res aretiran in obsojen na 20 dni policijskega zapora. O tem je bil obveščen italijanski poslanik in smatra se, da je s tem ta afero likvidirana."

Beograd, 12. novembra. — Beograjski listi beležijo komentarje inozemskega tiska o incidentu, ki se je pripetil letalskemu atašeu italijanskega poslaštva v Beogradu v nekem nočnem varijetju. Tako piše pariški list "Paris Midi", ki obširno opisuje incident naglašajoč, da ga je izzval italijanski ataše Casone s skrajno žaljivimi opaskami o Beogradu in Jugoslaviji. Italijansko poslaštvo v Beogradu pa je ne glede na to postopanje svojega uradnika vložilo protest pri zunanjem ministru.

"Manchester Guardian" naglašuje v komentarju, da Italijani že več mesecev na vse moguče načine poskušajo, da bi izzvali v Beogradu kak težji incident. Tokrat je italijanski polkovnik skušal izzvali incident z napadom na splošno znanega beograjskega trgovca, postopajoč očividno po želji Rima, ki bi rad na ta način še povečal napetost, ki se javlja z italijanske strani od justifikacije Vladimira Gortana dalje.

ZANIMAVA OPAZOVANJA NA FRUŠKI GORI

Fruška gora je ponos in ljubezen Srbov in je nešteto opavana v narodni pesmi. Zakaj na Fruški gori, tem pobojšču v žarkem Sremu, raste trta in ta trta daje vince, da si vinski bratci še prste obližujejo, kadar ga pijo. Posebno imenitna so krčedinska vina, ki rasto na takozvani "Jondi", to je na hribu Krčedinu, polagoma se dvigajočem nad Donavo. Ravno tu, na Krčedinu, skrajnem južnem koncu Fruške gore, pa so se pričeli pogrezati vinogradi.

Nekaj korakov pred mejo občine Slankamen, so se že l. 1870. pričeli udirati vinogradi. Udrli se je tedaj zemlja, zasajena s trtami, v obliki polkroga, v premeru kakih 400 metrov. Pred desetimi leti so opazili, da se je zemlja znižala v terasah za približno 3 do 4 metre.

Sedaj pa so postale te udrtine že tako obsežne, da jih ni mogoče več zasuti, kakor so to delali poprej. Vinske trte, breskve in druga sadna drevesa so se posušila, na tej zemlji pa ni mogoče razen buč zasadi nič drugega. Radi udorin so morali opustiti tam tudi že večjo zidnico, ker se je bati, da se vsak čas podre. Skozi razpokline v zemlji je

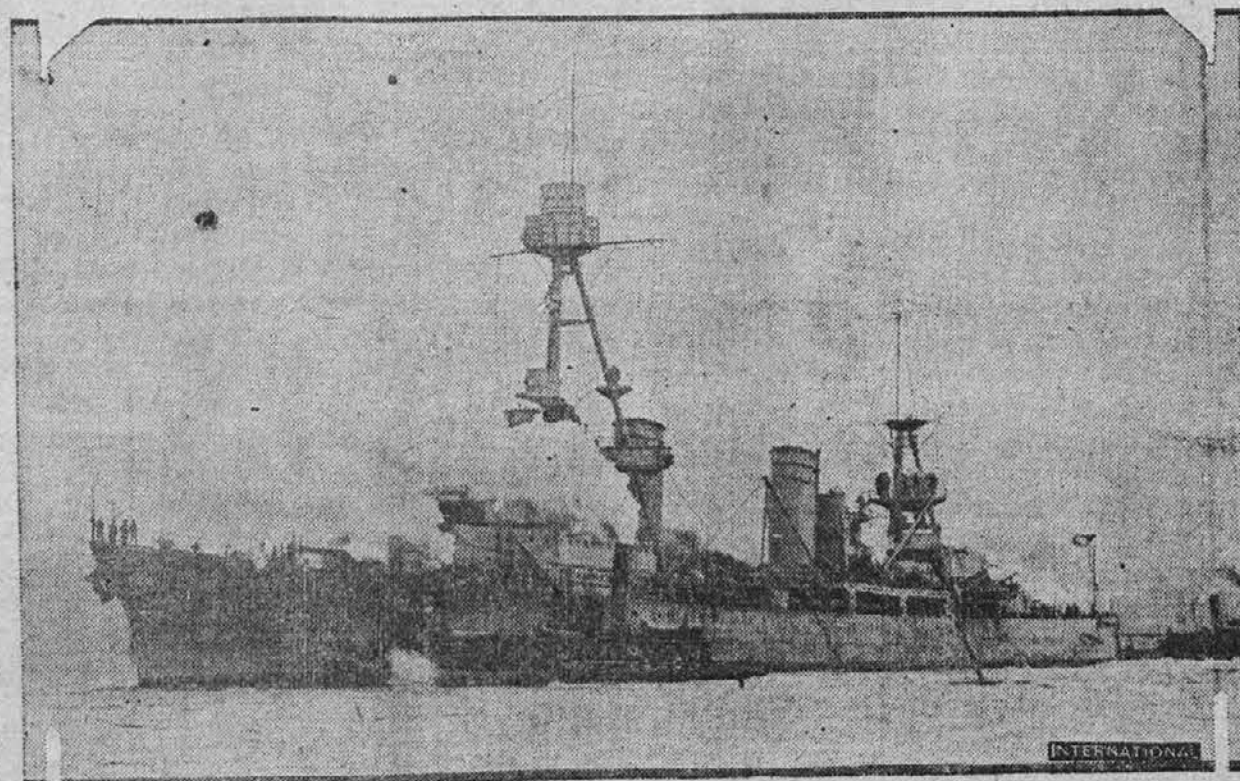
čuti ob dežju šumenje podzemnega potoka.

Pri tej, za nekatere vinogradnike katastrofalni nesreči so napravili tudi prav zanimivo odkritje.

Opazili so tam profil debelega temeljnega zidu, ki je moral biti nekoč del velike trdnjave ali gradu. To so trije vzporedni zidovi, deloma dva metra, deloma pa še več zakopani v zemljo. Notranji zid je nekoliko ožji, kakor oba zunanja. Zidovi so skoro po dva metra debeli in zgrajeni iz velikih kremenjakovih kamnov, očividno izvirajočih iz donavske struge. Zid drži skupaj kakor cement trda malta. Ko se je zemlja pričela udirati, se je odlomil mogočen kamen v obliki 1.75 metra velike kocke in je padel več metrov navzdol. V zidovju so našli človeški skelet in ostanke starih loncev. Nedvomno kažejo te najdbe, da je bila tam nekoč človeška naselbina.

Morda gre tu res za rimsko mejno trdnjavo, ki so jo Rimljani sezidali približno za časa cesarja Avgusta, da bi se lažje branili napadov Dakov, ki so se jih zelo bali in ki so prebivali v današnjem Banatu in v Romuniji, oziroma napadov Jacigov, naroda step, ki je

NOVA KRIŽARKA NA POSKUSNI VOŽNJI

Slika predstavlja novo 10,000 tonsko križarko "Salt Lake City", ki odhaja iz luke Camden, N. J. na prvo poskusno vožnjo. Križarka je zgrajena na podlagi washingtonskega mornariškega dogovora. Je 585 čevljev dolga in njena hitrost znaša 33 vozlov na uro.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

"MRTVI" SE OGLASIL

Montreal, Que. — Premožni kontraktor iz Decatur, Ill., J. E. Donovan, je sklenil pred dvema mesecema "umreti" in začetni nato popolnoma novo življenje. "Umreti" se mu je posrečilo, a novo življenje mu je pa roka usode prekinila.

Dne 5. septembra se je na nekem izletu odpeljal sam s čolnom po reki. Čoln je nato nalašč prevrnil in začel klicati na pomoč. Za tem pa je pod vodo spaval na breg, kjer si je že prej pripravil obleko in denar, ter se odpeljal v Montreal. Vsi so ga smatrali mrtvim, a se je zdaj nenadoma oglašil. Težko je namreč zbolel in ker je mislil, da bo umrl, je še prej poskrbel, da bo žena dobila njegovo premoženje. Zdaj pa se mu zdravje boljša in baje je zelo nevoljen, ker se je izdal.

NOVA VELESILA.

Londonka in poljska vlada sta pristali, naj se poljsko poslaštvo v Londonu in angleško v Varšavi izpremenita v veleposlaštvi. To je viden znak, da Anglija priznava Poljsko kot velesilo. Italija, Francija in Združene države so jo že priznale kot velesilo.

Poljska republika meri 388.270 kvadratnih kilometrov in ima 27.185.000 prebivalcev. Po velikosti je torej za 70.000 kvadratnih kilometrov večja od Italije, a ima za skoro 15 milijonov prebivalcev manj.

BORBA ZOPER RAKA V ANGLIJI.

Britanska zveza zdravnikov je napravila velikopotezen načrt za preganjanje raka. Razposlala bo vsem svojim članom, ki jih je po številu 28.000 vprašalo polo, katero bodo izpolnili z osebnimi opazovanji pri poteku te bolezni. Pri-

prebival v Bački? Verjetno je to že, ni pa še znanstveno ugotovljeno. To stvar bi mogli razjasniti samo arheologi.

Fruška gora nima torej samo svojega vina, ampak ima tudi svoje skrivnosti iz davne preteklosti.

pomnil bodo tudi, kako so zdravili bolnike in kakšne uspehe so dosegli. Opazovanja bodo sodobna in rok za vrnitev vprašalne pole bo trajal leto dni. Zdravniško društvo upa, da bo prejelo vsaj 20.000 odgovorov z dragocenimi pozitivnim materialom, ki se bo potem proučil, nakar bodo slednje kot v kak državi. Samo lansko leto je radi cestnih nesreč zgubilo življenje 49.105 oseb. Več kot v kak veliki bitki.

LONDON — BELGIJA.

Po zadnjem ljudskem štetju ima London 7.805.870 prebivalcev. Angleška prestolnica ima torej komaj 70.000 prebivalcev manj kot celo belgijsko kraljestvo. Je pa tudi življenjske kot v kak državi. Samo lansko leto je radi cestnih nesreč zgubilo življenje 49.105 oseb. Več kot v kak veliki bitki.

KONEC VOHUNSTVA V ANGLIJI.

Angleško finančno ministrstvo je započelo obsežno akcijo za varčevanje. Kakor javljajo iz Londona, so zaradi tega sklepa v nevarnosti razne ustanove, ki so doslej stale državo obilico denarja. Med istimi postavkami, ki bodo črtane, je baje tudi postavka za tajno vohunstvo. Govori se celo o tem, da kani vlada dočeti ukiniti to obrt. Vendar bo izvedba tega načrta precej težavna — stvari se namreč na moč protivijo visoki činitelji v vojaškem in zunanjem ministrstvu. Zunanji minister Henderson je poverjen z mislijo, da povpraša pri drugih državah, kaj mislijo o zadevi in če bi bile v primeru, da Anglija ukine tajno špijonažo, volje slediti njenemu zgledu.

ELEKTRIČNA SMRT NAVIDEZNA.

Na seji zdravniškega društva na Dunaju se je znova sprožilo vprašanje, ali more elektrika sploh ubiti človeka? Poročal je profesor Jelinek o svojih poizkusih na opicah, ki so dožale, da je smrt, ki jo povzroči električni tok, samo navidezna in je mogoče takega navideznega mrliča vedno zopet obuditi v življenje. Seveda mora priti pomoč pravčasno in poizkusi za obuditev z umetnim dihanjem in drugimi pripomočki se morajo, če treba, nadaljevati ure in ure.

SERUM, KI NADOMEŠČA KRI.

Jean Painleve, znani pariški zdravnik, je izvršil zanimiv poskus z novim serumom, ki obnavlja po velikih izgubah krvi življenske energije, ne da bi bilo treba posegati po transfuzijah. Psi, ki je bil izgubil toliko krvi, da je kazal vse običajne simptome smrti, je vbrizgnil nekaj tega serumu. Čez nekoliko hipov je pes skočil pokonci, se napil vode in stekel veselo okoli operacijske mize. Serum je odkril neki zdravnik, ki deluje na Pasteurjevem zavodu v Xanoju (Tonkin). Ž njim je oživel že večje število pacientov, tako npr. nekega ponesrečenega mo-

NAJNEVARNEJŠA ŽENSKA V EVROPI

"Najnevarnejša žena v Evropi. Posluhuje se različnih imen. 'Mednarodnega' pokolenja, 28 let stara, privlačna, izredno umna; obvlada več jezikov. Velik talent za spletke. Iz revščine in gorja postala komunistinja. Sovjetski poglavarji jo izredno cenijo. V zvezi je z vsemi znanimi komunisti v Evropi. Aktivno pospešuje revolucionarno gibanje v mnogih deželah. Vohuni za Moskvo. Obenem je v službi neke druge države. Na Angleškem je bila zaradi potvorbe potnega lista obsojena na dva meseca ječe in potem izgnana."

To je kratek posnetek poročila bivšega uradnika na Scotland Yardu v Londonu o Katarini Gussfeldt. Iz poročila samesega nekaj značilnih podrobnosti:

To je najbolj zvita in najbolj prekanjena oseba, ki sem jo srečal v dolgih letih moje službe; skrivnostna žena in eden največjih sovražnikov človeške družbe. Prvič in zadnjič sem jo videl pred kazenskim sodiščem Old Baily meseca maja 1927.

Večina v javnosti znanih ženskih zločincev je bila obdarovana z veliko osebnostno privlačnostjo. Ali so bile lepe ali pa je njih osebnost izžarevala čuden, tuj čar, ki je deloval na njihove žrtve kakor strup. Na vsak način so bili ženski čari njihova glavna moč. Pri Katarini Gussfeldt je to drugače.

Ta žena ni lepa in o ženskih čarih se pri njej ne da govoriti. Dasi ne ravno nelepa in še manj naravnost grda, vendar odbija. Tedaj je bila 28 let stara, srednje postave, odločnih, zelo izrazitih potez v obrazu. Kar je posebno bodlo v oči, je bil izraz zagrenjenosti in neizprosno sovražnega zaničevanja, kar je dajalo čeli osebnosti nekaj temnega, groznega.

V poteku razprave je kazala ves čas največjo mirnost in ravnodušnost in ni trenila z očesom tudi tedaj, ko je sodnik proglasil razsodbo: dva meseca ječe in nato izgon iz dežele. Še nikoli nisem videl ženske, ki bi bila s toliko gotovostjo in neomajnim samopremagovanjem stala pred sodiščem. Opazoval sem jo ves čas z napetim zanimanjem. In dočakal sem, da se je vendar izdala. Ko so jo po razsodbi oddali paznicam, da jo odvedejo iz dvorane, se je nenadoma ozrla nazaj na sodnika.

Njen obraz je bil spačen od divjega srda in iz oči je sijala peklenska zloba in sovraštvo.

Če bi mogel pogled usmrtiti, potem bi bil moral sodnik tisti hip umreti. Pri vsem tem je bila to najumnejša ženska, ki je kdaj stala pred angleškimi sodišči.

Katarina Gussfeldt je anarhistinja neupogljiva, brezčutne vrste, fanatična do kraja, prostovoljna mučenica za stvar, ki je po njenem mnenju pravična. To je ženska, ki ima tak vpliv na osrednjo eksekutivno in posebno na strašno Čeko, da jo spoštujejo in se je boje bolj nego katerekoli druge ženske v komunistični Rusiji. Njen značaj je bolj moški nego ženski. Njena duševnost sliči duševnosti moškega, ki je izgubil vsak človeški čut. Popolnoma brez srca je in služi le stvari z neomejenim pogumom in brez ozira na kakoršenkoli drug interes.

O tem, kje se mudi in s čim se prizadeva sedaj, imajo oblasti jako malo zanesljivih informacij. Toliko pa je znano, da z neutrudljivo vneto nadaljuje delo razdejavanja, upora in revolucije v tujih deželah. Vrhu tega je rojena organizatorica. Najbrže ji v tem nihče v centralni eksekutivi ni kos. Od vseh vodilnih "duhov" se razlikuje tudi po tem, da ne kaže najmanjše želje po "popularnosti". Vsekakor ima tudi najtehtnejše razloge, da se v javnosti kaže čim najmanj.

Na Angleško je skušala priti Gussfeldtova po izgonu še enkrat, vendar je pa na prvi pogled vzbudila pozornost uradnikov, radi česar so njeno prtljago natančno preiskali. Našli so z nevidnim črnilom pisana pisma in beležke in več nerazvitih fotografskih plošč. — Preiskava je odkrila, da je delala Gussfeldtova po proslulih metodah sovjetov in bila v zvezi z najnevarnejšimi komunisti. Komisar posebnega političnega oddelka se je dalje prepiral, da Gussfeldtova ne dela in ne vohuni samo za Moskvu, marveč tudi za neko drugo državo, ki je z Anglijo v prijateljskih odnosih. Podani so bili dokazi, da je bila za vohunjenje plačana od dveh držav.

Topot sicer potni list ni bil potrjen, pač pa so bile vse navedbe v njem popolnoma zlagane. Pri zaslišanju je Gussfeldtova trdovratno molčala in le z največjim naporom je bilo mogoče tudi brez njenih poizvedb odkriti resnico. Tako je uspelo razkrinkati najnevarnejšega sovražnika Anglije in Gussfeldtova je morala tretjič in slednjič zapustiti Anglijo.

: BLIZU ALI DALEČ :

Vedno ste tako blizu nas, kakor je blizu vaš telefon. — V slučaju nesreč in nezgod pokličite nas in takoj bomo na lice mesta. Naša postrežba pri pogrebih točna, naše cene zmerne in zadovoljive. Na razpolago smo narodu noč in dan. Prevažamo mrliča v vse kraje mesta in okolice.

JACOB B. SUERTH

POGREBNIK

VERN. D. SUERTH, postrežnica.

Najboljši pogrebniški zavod na zapadni strani mesta Chicago.

2042 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Phones: Canal 0742-0743.

AUTOMOBILI

na razpolago za vse slučaje, pogrebe, krste in poroke. Pokličite me na telefon: Canal 5889.

Andrew Glavach

POGREBNIŠKI VAJENEC IN POMOČNIK

2210 So. Robey St., Chicago, Ill.

DO YOU KNOW WHY --- It Takes A Linguist to Understand An Automobile Salesman?

KANADSKI VESTNIK

Urejuje Rev. A. Mlinar, Eston, Sask., Canada.

Prispevki in dopisi za Kanadski Vestnik se naj pošiljajo na njegov naslov.

"DUKOBORCI."

Eston, Sask.

Mnogo se je pisalo zadnjih o "dukoborskih" nemirih v Kanadi. Ti nemiri so posebne vrste. Teško je pravemu vzroku priti na sled. Zdi se, da se hočejo ločiti od prvotne organizacije, ki je perfektno komunistična na verski podlagi. Njih vera igra pri njih bolj intimo vlogo v socialnem oziru, kot v kateremkoli oziru med različnimi veroizpovedmi sveta, razen katoliških samostanov. Njih socialno življenje je neka senca prvih kristjanov. Oni ne pripoznavajo vlade razen svojih izvoljenih voditeljev.

Ime "Dukoborec" pomeni boritelja proti duhu. Oni ne verujejo v sv. Duha, ga tajijo, kakor tudi božanstvo Kristusa. Kristus je njim velik prok, sv. Duha ni; le Bog Oče sam. Ta sekta se je začela l. 1740 v Harkovu na Ruskem. Ime reformatorja ni znano; samo toliko se ve, da je bil nekad oficir v pruski armadi. Ti novi nazorji so se hitro razširili ob reki Dnjeper. Sedaj se tukaj v Kanadi nazivajo "kristjani vesoljnega bratstva". Prvemu reformatorju so sledili Kolesnikoff, Kapustin in drugi, ki so učili nauk o "znotranji luči". Oni verujejo, da je Bog v duši človeka in je voditelj duše. Zato raj sv. pismo ni od sv. Duha navdahnjeno in le od človeške duše; vendar pa se držijo desetih zapovedi, čeravno so tukaj v Kanadi znani, da se držijo samo četrte in pa pete zapovedi. Čudno je, da verujejo, da človek ne more grešiti in vendar imajo čitanje in tiskanje za "vrage zanjke". Vsi njih voditelji so njim tako sveti kot Kristus. Ker verujejo, da človek slabega ne more storiti, zategadelj ne cerkve, ne ženitovanjskih običajev ni potreba. Iz tega sledi, da tudi nobenih oblasti ni potreba in če so oblasti, so od vrage. Seve jih je ta njih nauk spravil v velike težkoče pri oblastih doma, kakor tudi tukaj. Doma na Ruskem je Kapustin dosegel veliki nadoblast čez te ljudi, vstoličil svojo lastno dinastijo, pa ker je bil izvanredno krut z njimi, je vlada vse skupaj pregnala na zelo slabo zemljo v Kavkaz. Tam so padli v neznošno ubožstvo in nazadnje so se začeli ruski, angleški in amerikanski filantropi za nje zanimati ter so jih nazadnje rešili pogina. Med temi prijatelji je bil tudi Leo Tolstoj. Ker ne pripoznavajo vlade, tudi o vojski nočejo kaj vedeti. Bil je l. 1887, ko se je vpeljala vesoljna obveznost vojaštva na Kavkazu. Dukoborci niso mogli spraviti do tega in si lahko mislite, kako krute so morale oblasti proti njim biti. Tolstoj je spoznal, da so po svoji veri popolnoma neskladljivi komunisti in s svojimi prijatelji je dosegel, da se jim je l. 1898 dovolilo Rusijo zapustiti. Tudi kanadska vlada se je začela zanje zanimati in l.

1899 je ta vlada pripomogla da je prišlo 7363 dukoborcev sem. Dvanajst tisoč pa jih je ostalo doma; niso hoteli sem. V 30 letih se je mnogo spremenilo. Tedaj, ko so se izkrcali na kanadsko zemljo, so jih strelili iz kanadskih kanonov na obrežju pozdravljali in njih potovanje po Kanadi je izgledalo kot triumfalni marš — in danes se nagaj vlačijo po javnih cestah!

Po prihodu so zahtevali, da se jih v kolonijah naseli in vlada je dala moškemu, ženski in otroku po 15 akrov, namesto kot običajno vsakemu gospodarju 160 akrov. Vse je šlo dobro in povojno. Otroke so pošiljali pridno v šolo, domači so imeli srečo pri delu in imeli dobre letine, dokler njim le ni naenkrat nekdo vtepel budalost, da je pregrešno se poslužiti živine za delo ali pa jesti od živine. Odrlekli so se jedi iz mleka, jajc in zavrgli obleko iz volne in konjev niso hoteli več vpregati v vozove ali pluge. Pa tega še ni bilo dosti. Ena kolonija se je začela braniti plačevanju davka za šole. Vlada se je naravno polastila njih živine (ki jim je bila itak odveč), jo prodala in plačala šolske davke. Kar je živine ostalo, so jo dukoborci l. 1902 spustili, naj gre kamor hoče in so sami začeli vleči pluge in pa letino "samotež" vozili včasih do 50 milj dalej. Vlada je polovila živino, jo prodala in dobilek oddala koloniji. Naenkrat je nek voditelj razglasil, da pride Kristus v Winnipeg. Pustili so doma vse kakor je bilo in so začeli romati proti mestu. Vlada je pognala moške nazaj, za ženske in otroke pa inace poskrbela.

To, kar se je zgodilo pred leti, se je ponovilo letos. Okoli 35 odstotkov se jih je odtegnilo prvi komunistični koloniji in menda je dosti zamere med njimi. Kako se je letošnja gonja začela, nikdo prav ne ve. Najprvo so začeli požigati šole. Nato je vlada zaprla en par dukoborcev, katerim so dokazali, da so požigali šolska poslopja — vseh skupaj 12 šol. Ker so te obsodili na ječo, se jih je nekaj skupaj spravilo, da bi jih rešili iz ječe v Nelsonu. Ker to ni šlo, se je zopet pojavil klic, da jih Kristus čaka v Camsak, Sask., pozneje

pa menda v Canora, Sask. Povsod so hoteli Kristusa najti. Če jim je bil obljubljen tudi v Nelsonu, se ne vem prav spominjati, ampak da se je glavna akcija godila tam, bil je vzrok, da so prišli dukoborci iz vseh krajev okoli Nelsona, da bi rešili sobrate iz ječe. Bilo jih je na stotine mož, žensk, otrok. Oblasti so pravočasno posegle po sredstvih, da so jim zabranile vstop v razna mesta. Prizori so bili povsod enaki. Ker vojske in pretepa ne poznajo, posegajo po drugem sredstvu, da bi oblastim nagajali, in to je nagota. Kadar vidijo, da ne morejo zmagati, pa se kar začnejo slekati moški, potem ženske otroke najprej slečejo, nazadnje same sebe. Ženske so bolj brezobzirne pri tem, ker vejo, da njim policija ne bo dosti zalega storila, medtem ko jih moški dobiijo z jermeni po hrbtu "a-plenty". Ker je na ta način več moških in žensk v ječi kot jih ječa more sprejeti, in ker so ti ljudje zelo delavni in bi jim lenoba v ječi nikakor ne prijala, so se oblasti odločile jih nastaniti na malem in lepem otoku nedaleč od Vancouverja. Vlada bi njim preskrbela vse, da bi lahko imeli lastni dom po svojem, pa glej ga, jih je že ta njih notranja luč razsvetlila drugače. Delo

so ostavili in ker brez dela ni jela, pa so se nazadnje odločili za post na smrt! Kaj bo vlada sklenila, se še ne ve.

Škoda za ljudstvo. So zelo delavni, mirni in postrežljivi, pa krivi preroki jih bodo uničili.

Rev. A. Mlinar.

IZ DOMOVINE.

Smrtna kosa.

Na Viču je umrla gospa Marija Marinko v visoki starosti 85 let. — V Ljubljani sta umrla hranilnični sluga g. Josip Vimpolšek in upokojeni železniški nadspredovnik g. Iv. Brodnik.

Epidemija mumpsa

se je pojavila med šolsko mladino na Mirni, v mestu pa smo imeli tri primere davice. Dve dekletci sta ozdraveli, tretji pa se je stanje tako poslabšalo, da so jo morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

Iz neugodne beležnice.

Na poti iz Studencev v Radvanje se je spodrsnil 38letni gostilničar Adolf Anderle ter si pri padcu zlomil desno nogo v gležnju. Ravnatoko si je strl desno nogo triletni posestniški sinček Peter Trinko iz Dolgoš

Nič ni umetnega v tem sladnem sirupu

Ne vsebuje nikakih primeskov, nikakih ponaredb, nikakega umetnega barvila, nikakih umetnih dišav, sploh nikakih nadomestkov. Nudi več zadoščenja za manjše stroške, kakor kateri drugi izdelek, ki ga morete za denar kupiti. Vprašajte svojega trgovca.

ANHEUSER-BUSCH — ST. LOUIS

Budweiser

Barley-Malt Syrup

Prodajalci:

WESTERN SALES CORPORATION

1525 Newberry Ave. Phone: Canal 7051 Chicago, Ill.

Feen-a-mint

odvajalno sredstvo

ki ga žvečite kot gum.

No Taste

But the Mint

Pri lekarnarjih — 15c, 25c

TUBBY

Incriminating Evidence.

Oba ponesrečenca se lečita v mariborski bolnici.

Smrtna kosa.

V Framu pri Mariboru je umrl 91 let stari Jernej Razboršek. — Na Vačah je zadela kap posestnico Marijo Juvančič. — V Ljubljani je umrla

Ivana Prosenc. — Na Podrečju je preminul Ivan Jerina, 60 let star. — V Motniku je umrl znani "Ferbarjev oče", Janez Piskar.

Adolf Alojzij Pogorelec umrl.

Dne 8. nov. ob eni popoldne je umrl v samostanu misijonar

je sv. Vinc. Pavl. v Ljubljani preč. g. Adolf Al. Pogorelec. Pokojnik je bil ljubljčan. Rojen je bil dne 6. majnika l. 1846 v šentpeterskem predmestju. Njegov oče je bil profesor na ljubljanski gimnaziji.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Pozor organisti in pevski zbori!

Vse tu navedene muzikalije

ZA POLOVIČNO CENO

do 14. decembra samo do 14. decembra ali dokler zaloga ne poide.

Da napravimo prostor novi zalogi slovenske glasbe smo se odločili dati spodaj navedene skladbe pod kupno ceno. Nekateri komadi so v zalogi le v par izvodih, zato naročite hitro. Izredna prilika za pevske zборе, da si nabavijo dovolj gradiva za več let naprej.

BERNIK FRANC:

Pozdravljen, pesni za mešani zbor in tenor solo, priberna za slavje župnika, partitura 10c
Kraljici Majnika, trije mešani zbori; Majnikova, Češena Marija, Ave Maria, partitura 10c
Slavospev sv. Večera: "Quem vidistis, pastores?" za 4 glasni mešani in moški zbor, partitura 15c

FOERSTER ANTON:

Ave Maria, za moške in ženske glasove, sedmero glasno, latinske besede, partitura 25c
Cantica Sacra, vsebuje 21 mašinskih pesmi, božične, postne, velikonočne itd., obhajilne, Marijine in razne dr., skupaj 60 skladb, partitura broš. 1.00
Ecce Cacerdos Magnus, trije različni napisi, za 4 glasove, latinske besede, partitura 25c
6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove, se rabijo lahko kot solo-spevi z orgljami, partitura 50c
7 pogrebni pesmi za mešani zbor, partitura 75c
10 Euharističnih pesmi, za mešani zbor, partitura 75c
12 Marijinih pesmi, posamezni glasovi 15c
12 Pange Lingua, Tantumergo, Genitori, striglasno, partitura 50c
12 Slovenskih pesmi, Adventna, božična, postna, velikonočna itd., dvoglasno z orgljami ali za mešani zbor, partitura 25c

GERBIČ FRANC:

Slovenska sv. maša v čast sv. Franciška Seraf. za mešani zbor, partitura 50c
12 Pange lingua, tantumergo in genitori, pos. glasovi 15c

GRUM ANTON:

10 Obhajilnih in 2 Presv. Sreč. Jezusovemu za mešani zbor, partitura 50c

BERVAR KAROL:

6 pesmi k blagoslovu, za mešani zbor, partitura 20c

HLADNIK IGNACIJ:

Ave, sedemdeset Marijinih pesmi za mešani zbor, samo speve in spremljavo orgelj, partitura 1.00
Petero prošnih Marijinih pesmi za mešani zbor, solo in orglje, partitura 50c
Te Deum Laudamus, za mešani zbor in orglje, partitura 25c
Velikonočne pesmi in Regina Coeli za mešani zbor, solospve in orglje, partitura 25c
Zdrava Marija, Marijine pesmi za mešani zbor, solospve in orglje, partitura 75c
Trindevaset cerkvenih napevov za moški zbor, 4 mašne, 10 Marijinih, 7 obhajilnih in 2 Tantum ergo, partitura 75c

HRIBAR, P. ANGELIK:

Postni in velikonočni napavi za mešani zbor, partitura 1.00
pos. glasovi 25c

Gori navedene cene so stalne cene. Ako naročite te muzikalije pred 14. decembrom za skupno svoto \$1.00 ali več, pošljite le polovico, na pr.: ako znese naročilo po gori navedenih cenah \$10.00, tedaj pošljite le \$5.00. Pri naročilu za manj kot \$1.00 je poslati celo svoto. — Denar je poslati z naročilom naprej. — Na naročila brez denarja se ne bomo ozirali.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILLINOIS

Ustanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.

SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS

ODBOR ZA LETO 1929:

Predsednik: Leo Mladich, 1941 W. 22nd Street.
Podpredsednik: Andrew Glavach, 1941 West 22nd Street.
Tajnik: Victor Mladich, 1914 West 22nd Place.
Blagajnik: John Gottlieb, 1845 West 22nd Street.
Zapisnikar: Joe Oblak, m., 2313 So. Winchester Avenue.
Duhovni vodja: Rev. Anselm Murn, O. F. M.

Nadzorniki: Frank Kozjak, Theresa Chernich, Steve Zabulich.

Porotniki: John Jerich, John Falle, Steve Foys.

Vratar: Anton Zidarich.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Družba zbiruje vsako prvo sredo, ob 7:30 zvečer v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovence v Chicago. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

IZ URADA SLOV. PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORJA

Chicago, Ill.

Glavna ali letna seja Slovenske podp. družbe sv. Mohorja se vrši v nedeljo, dne 1. decembra, točno ob pol 2. uri popoldne v navadnih prostorih. Na dnevnem redu je volitev odbornikov za prihodnje leto 1930 in več drugih važnih točk. Udeležite se poboževito!

Z bratskim pozdravom,

Victor Mladich, tajnik.

RAZNOTEROSTI.

DAVEK NA KRATKE LASE

V švicarskem kantonu Uri je lani oblast sklenila, da bo pobirala davek od vsake ženske, ki nosi kratko prištrženo lase. Leto dni je trajalo, preden je postala odredba pravomočna in ko je stopila v veljavo, je bilo treba začeti z interjevanjem novega davka. To pa je bilo pravceno švicarsko delo. Vsaka ostrižena ženska bi morala plačati 12 stotink švicarskega franka, skoro vse pa se so uprle plačevanja. Zato je izterjevalec, ki bi bil moral pobrati denar, kratko predlagal, naj se davek odpravi, ker se z njim ne bo okoristila blaginja. Nekaj pogumnih žensk je celo imelo korajžjo poslati kantonalni oblasti izjavo, da imajo ženske prav takšno pravico no-

si prištržene lase kakor moški. Izjava je, kakor javljajo švicarski listi, zelo osupnila oblast, ker so bile na njej podpisane celo žene in hčere poslanecv in vladnih posrednikov.

SVOJE VRSTE BLAGAJNA.

Na španskem otoku Malorci v Sredozemskem morju je umrl oni dan neki grbavec. Ko so ga pokopali, so pogrebeli opazili, da je njegova grba nekam čudno mehka. Pogledajo in se prepričajo, da je grba umetno iz usnja napravljena. V njej je pa bilo skritih 10.000 dolarjev v bankovcih.

Sodi moža, potem kaj govoriti in žensko pa potem, kar ne govoriti.

ROJAKOM

ki se jim ne dopade, kjer živijo in se nameravajo seliti, priporočamo, da si ogledajo Milwaukee.

V slučaju, da nameravate kupovati dom, trgovino ali obrt, zglasite se pri nas za nasvet.

Na prodaj imamo železninske, grocerijske, mesarske trgovine, gostilne, eno-ali večdružinske domove itd.

RIGHT REALTY CO.

Ermens & Ocvirk

502 National Avenue,

Milwaukee, Wis.

Telephone: Hanover 308.

PREMOG! EXPRESS!

Slovenec v Chicagu in okolici se priporoča za dovoz premoga in prevažanje pohištva ob času selitev.

John Kochevar

2215 W. 23rd St., Chicago, Ill.

Tel. Roosevelt 2692.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 St. Clair Avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterline Road — Phone Eddy 5349

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)
stina Rebernik, Vincent Goll, Joseph Kramer, Joseph Zehel, Leo Oblak, John Mateve, Anton Stalitz, Peter Bartl, Ferdinand Kuhar, Frank Rupar, Frank Mateve, Andrew Evanich, Stela Evanich, Rose Evanich.

Končno pa priporočamo, da si vsi ti novi, kakor tudi že prejšnji delničarji, in tudi vsi drugi še nedelničarji Slovenci v Milwaukee in okolici vtisnejo v spomin 15. december, ko bo imela družba svojo prireditel v S. S. Turn dvorani. Vršil se bo dvojni užitek polni program popoldne in zvečer. Popoldne ob 2:30 bo pevski koncert opernega pevca g. Svetozar Banovca in zvečer ob 7:30 tridejanka "Namišljeni bolnik". Kdor bo to zamudil, bo veliko zamudil, zato je naša dolžnost, da vse o tem večkrat obveščamo, da ne bo izgovorov, da niso vedeli.

Joe Matoh, tajnik.

IZ URADA DR. KRŠČ. MATER IN ŽENA.

Sheboygan, Wis.

Naznanja se vsem članicam tega društva, da bo glavna seja dne 1. decembra. Prošene ste vse, da se poboževito udeležite, da bomo lažje kaj ukrenile v prid društva in fare. Volil se bo tudi odbor.

S sesterskim pozdravom,

Mary Novšek, tajnica.

BUDWEISERJEV JEČME-NOV SLADNI SIRUP.

Eno izmed najbolj redilnih hranilnih sredstev je po izjavi večakov Budweiserjev ječmenov sladni sirup. Izdeluje ga Anheuser-Busch Co., organizacija, ki je skozi 70 let studirala pripravo in izdelavo hranil. Ta sirup ima torej za seboj izkušnje in ga garantira 40 milijonov dolarjev, ki so investirani v tvornici in razpečevalnih agencijah.

Da se docela izrabijo njegove dragocene kakovosti, so ga začeli uporabljati tudi pri pripravah drugih hranil. Pekarska industrija n. pr. je našla v njem posebno primerne lastnosti za svojo uporabo pri izdelovanju kruha. Uspeh se kaže v hitrejšem vzhajanju, večjih hlebcih z rahlo sredico, lepi rjavi skorji in lepši obliki hlebca.

Pri izdelovanju slaščic se je tudi izkazal ta sirup v tem, da izboljšuje vrednost hranil in prebavljivost izdelkov.

Tudi pri izdelovanju sladnega mleka (malted milk) je ječmenov sladni sirup postal priljubljen, ker daje prijeten okus in tudi povečuje redilnost.

Jugoslovanske gospodinje, ki uporabljajo Budweiserjev sirup, ki ima okus in duh po hmelju, izdelujejo iz njega še druge stvari. Zahtevajte ga pri vseh groceristih in v prodajalnah hranil.

DR. KWARTA

— slovenski dentist —

JOLIET, ILL.

Vse vrste zobnega dela izvršujem po najnižjih cenah. — Izdrem zob brez bolečin za \$1.00. Vse delo jamčeno. Preiskava brezplačna. Ure od 9. dop. do 8:30 zvečer.

205 No. Chicago Street,

(nasproti Realto Theatre)

Tel. 6394

— Prehivam v Jolietu 35 let.

HOME RADIO SERVICE

Popravljamo in postavljamo na novo vse vrste radio.

A. C. set naša posebnost.

Sprejemamo vseh vrst električna popravila.

J. J. HODGSON,

1947 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Tel. Roosevelt 1849

ŽENSKI SVET

Dr. J. Mantuani:

ŠTIRISTO LET ŽENSKEGA KULTURNEGA DELA.

Od pradavnih časov je žena posegala v snovni in duševni razvoj človeštva, tudi na slovenski zemlji. S tem je pomagala bistveno do tega, da se moremo ponasati z večstoletno nepretrgano kulturo.

Ko se je razprostirala na južni strani Ljubljane še nepregledna mokra ravan in so stale na njej mostiščarske vasi, ko so po dolenskih in stajerskih brijih ždele za gozdni pasovi ilirsko - keltske naselbine, a po solčnih gričih ter ravninah Goriške in Istre postavljali "gradščarji" svoje preproste utrbe, tedaj je sodelovala tudi ženska v domačem krogu. To je bilo nekako pred 4000 leti in pozneje, ne povsod enako. Ob vodstvu izkopin nam danes ni posebno težko zasledovati delo ženske roke.

V prvi vrsti se je pečala, razen s kuho in peko, s predenjem. Priprava je bila zelo preprosta. Rogovilica, ki jo je odlomila v bližnjem grmu, je bila preslica, na katero je dejala vlakno, a kratka palčica, na katero je nataknila glinaste kolesce ali vrtalko, je predstavljala vretenca. Predla je doma, na pašniku, na potu, kakor njihove potomke deloma še danes. Vlakno so dobivale od raznih rastlin, kakor so lan, konoplja in druge; sukale pa so tudi nit iz volne. Prejo so tkale same: platno in sukno; platnenih ostankov so našli precej, posebno med bruni mostiščarskih hiš. Ta kultura je bila vsepovsod enaka: ilirski (okoli 1000 pr. Kr.) pozna na pr. kot predice in tkalke pretežno ženske.

Kar so napredile in stkale, so tudi porabile za ukrojeno obleko. Bajki, da so se prazgodovinski ljudje oblačili samo v živalske kože, nasprotujejo lončene sovice, ki predstavljajo oblečene ljudi, osobito ženske. Iz teh likov ni težavno razbrati, kako so se nosili, recimo še pred 3000 leti približno. Obleka je imela premlajna na raznih primerkih, a se loči v okrasju. Kajti ženska gizdavost je živela tudi tedaj in narekovala prazgodovinskimi veziljam presenetljive vzorce, s katerimi so opremile svoje plašče.

Dočim obleka ni bila primerna samo klimatskim odnošajem, ampak tudi za svojo dobo estetsko dovršena, so drugi izdelki ženskih rok: vrvice in vrvi ter mreže večinoma le praktičnega pomena. Čut za lepoto in ubranost v vzorcih pa razodevajo raznobavne preproge iz bičevja in drugih rastlin (rogoznice), ki so jih polagali na tla, kakor

to delajo še dandanes otočani velikega morja.

Ker je morala skrbeti vsaka hiša za potrebno orodje in posode, je morala znati ženska tudi plesti pletenice in izdelovati posodo. Te je posebno veliko število ohranjene. Presečna nas njihova smotrenost, lepa oblika in — last not least — čudovita sestava okrasov. Iz rok prazgodovinske žene je prišla malokatera posoda brez lepote, bodisi v črtah, ali v sestavljenih likih ali plastičnih (vzbojnih) okrasih.

Tudi orodja, s katerega pomočjo so izdelovale svoje obrtne umotvore, imamo na kupe: sila, strgulje, nože iz kamna in zobovja, žage, bruse in koščene šivanke. Kako so mlele "moko", nas poučujejo žrvi (ročni mlini), kako so lovili ribe, pojasnjujejo končasti potapljači iz gline in kamna. (Dalje prih.)

KUHINJA

Dobro kosilo.

Potolci nekaj debelih preščevih čapsov. Vsakega posoli in naloži eno žlico nadeva vrhu. Nadev naredi kakor za kos, iz kruha, jajc ali kakor si že vajuja. Naloži čapse v kastrolu in peči, dokler niso lepo zarumenjeni in mehki. Zalivaj med pečenjem z maslom in juho ali vodo.

Pečene čapse naloži na krožnik, poleg pa daj šoke kuhane sladke koruze in zmečkane krompirja, katerega polij s polivko iz kastrole, v kateri so se pekli čapsi.

To je izvrstna jed, s katero lahko gosta dobro postrežeš, posebno tam, kjer redite golobe doma.

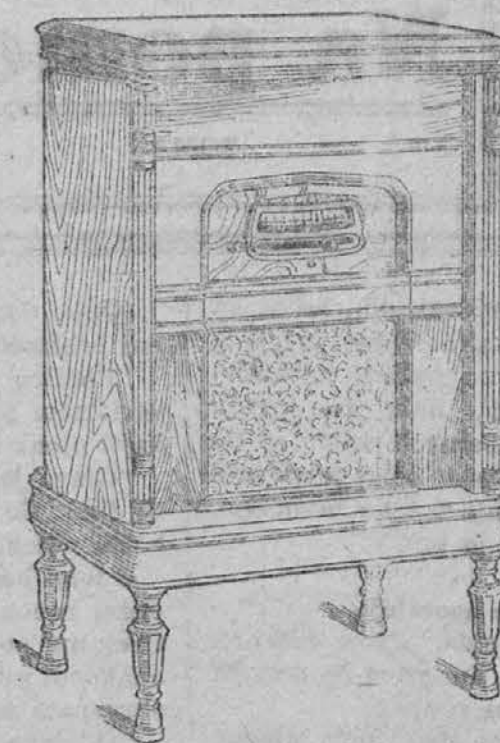
Juha iz pese.

Kuhaj šest pes, dokler niso mehke, da gre olupek rad proč. Olupljeno peso zreži na tanke snite in še kuhaj v čisti vodi, katere naj bo okrog šest šal. Pri mladi pesi rabi tudi perje, katero drobno zreži in kuhaj vmes. Malo prej ko je kuhano, dodaj še sok ene limone, eno žlico jesiha, dve žlici sladkorja, malo soli in popra. Na vsak krožnik te juhe dodaj tudi dve žlici kisle smetane, katero deni v juho, da se prevre. Zraven serviraj opečen kruh.

Za uničevanje moljev je najboljši terpentin. Namoč navaden pivnik v terpentinov olje ter porazdeli med obleko.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

BREZ PRIMERE V GLASU

BODISI

Z

Radio

ALI

Rekordov

NOVI VSE ELEKTRIČNI

Victor-Radio

Z ELECTROLO RE-45

Seznamna cena \$275 — brez tub.

Recite vašemu Victor prodajalcu, naj vam razkaže ta čudoviti instrument.

Pri izgrajanju rekordov boste imeli vtis, da so umetniki z vami živi v isti sobi.

Radio godba je popolnoma čista. Rekord na radio se lahko igrajo tiho ali glasno, kakor hočete.

Nič navijanja, nič baterij.

SLIŠITE ZADNJE SLOV. VICTOR PLOŠČE

VSAK SLOVENEK NAJ BI SLIŠAL TO KRASNO PETJE SLAVNEGA PEVSKEGA ZBORA "ADRIJA"

10 inčev, seznamna cena 75c.

V-23016 Ob zimskih večerih. Del 1, 2

Pevski zbor Adria in Hojer Trio

ZA DOMAČO PLEŠNO ZABAVO NE BODITE BREZ NOVEGA

REKORDA HOJER TRIO

V-23017 Po valovih. Valček

Ne pozabi me. Poika Hojer Trio

Vporabite Victor prodajalca glede na vedno veljavna dovoljenja za izmenjavo starih Victor rekordov za nove, ker poteka 1. januarja 1930

Victor

VICTOR TALKING MACHINE DIVISION
RADIOGRAMPH COMPANY OF AMERICA
CAMDEN, NEW JERSEY

Električni likalnik

Zelo praktičen in priljubljen gospodinjam. Večina ga rabi že danes.

V ZALOGI IMAMO GLADILNIKE OD

\$2.50 DO \$7.95

Pridite in izberite si ga!

A.M.KAPSA

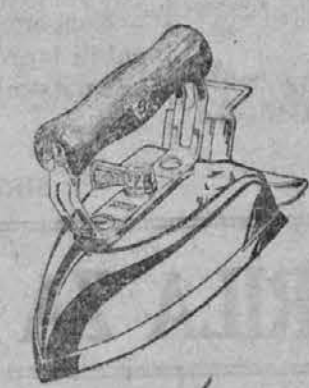
VELETRGOVINA

S ŽELEZNINO.

2000-2006 Blue Island Ave.,

Chicago, Ill.

Phone: Canal 1614

Kupujte, kjer prihranite;

— V —

FINGLOVI LEKARNI

N. E. CORNER 21st & WOOD STS., CHICAGO

— Nad 25 let izkušnje. —

Sestavljamo zdravila po predpisih vašega zdravnika.

Z veseljem vam bomo vedno postregli.

Jemljemo račune za plin, elektriko in vodo. Izdajamo Money Orders.

FINGL, zanesljivi lekarnar.

T. C. Bridges:

Na pomoč

ROMAN.

Drugi pa so kar zadrževali dih, ko so ga gledali, kajti vedeli so: ako napravijo le eno napako, ako profesor ne pomeni natančno in ako se mu ne posreči, da s prvo kroglo zdrobi orjaški kači lobanjo, potem se bo Zambova uresničila! Vsi ti dolgi jardi žive smrti se bodo vrgli nanje s tako besnostjo, da bi jo mogel ustaviti le top.

53. Nestvor se uporabijo.

Prst profesorja Thorolda stisne petelina in močnejši pok odjekne kot grom po dolgem gozdnem drevoredu nad vodo.

"Zadeta je!" zavrisne Jim, toda njegov glas je kar izgubil v strašni zmešnjavi, ki je nastopila. S tako skrbjo namerjena krogla je res zadela veliko kačo v glavo in ji ogromno lobanjo zdrobila v kašo.

Pa dasi je kača smrtno ranjena, ne pogine zlahka in tako so se blesteči kolobarji sicer odvihli od drevesa, toda divje raztepavali, veliki rep pa je razbijal po rumeni vodi in jo penil. Ogromna zver se je zvijala in vrtinčila s toliko silo in besnostjo, da se je že itak strohnelo suho drevo odkrnilo od svoje opore in s strašnim pljuskom tresčilo v vodo ter vodo tako razburkalo, da bi se bil čoln skoraj potopil. Z drevesom vred pa je padla tudi anakonda in se strašno zvijala ter brizgala vodo v celih polvih naokoli.

"Očka, dosti ima!" reče Greg: "Zdrobil si ji glavo. Glej, se že umirja." Profesor je zopet nabasal puško ter resno in oprezno pogledoval naokoli. "Da," reče nato, "ta žival nam ne bo delala nič več preglavice. Toda njen drug — njenega druga se bojim."

"Kaj pa nam je nanj sploh treba čakati?" vpraša Sam trezno kakor vedno.

"Sam jo je pogodil," reče profesor. "Kar naprej!"

Vesla se zasadijo v vodo in čoln se pomakne dalje. Toda veliko suho drevo je ležalo preko reke čez in čez, na njem pa je visel del trupla ogromne kače.

"Ne moremo čez," reče Jim. "Morali bomo najprej deblo presekati."

"Ne zapravljati časa!" priganja Zambo. "Čoln potegniti čez."

"Tako je!" reče Sam. "Lahko ga brez težave potegnemo preko hloda. Greg, ti in jaz bova iz čolna stopila na deblo, pa bova čoln med nama potegnili čez hlood."

Vrh debela je bil na enem kraju le nekaj palcev pod vodo in tukaj Sam in Greg izstopita, se bosa postavita na hlood in tako potegneta čoln počasi preko ovire. Profesor pa je med tem ves čas s puško v roki prežal, a o kačjem drugu le ni bilo ne duha ne sluha. "Morda bo pa še pravočasno prišel, da zastavi pot Gadsdenu," pravi Greg hudomušno, ko stopi zopet v čoln.

Jim skoči pokonci in pravi: "Čakajte malo! Ne verjamem, da bi ta drug res kje bil, toda zakaj ne bi uporabili mrtve kače, da Gadsdenu zapremo pot?"

"Kako to misliš?" vpraša Greg.

Jim pa pravi: "Takole: Položimo kačjo glavo na hlood, kakor da počiva in Gadsden bo morda mislil, da je živa!"

Greg se zasmije.

"Jako dobra misel! Očka, kaj praviš, ali naj poskusimo?"

"Predlog ni slab," prizna profesor, "ne verjamem pa, da bi mogli živati premakniti, kajti njena teža je ogromna."

"Glava je malo pod gladino, gospod," reče Jim. "Če jo ovijemo z vrvjo, upam, da jo bomo potegnili ven."

S temi besedami poišče vrv, napravi na enem koncu zanko ter jo potisne v vodo. Greg mu pomaga in tako natakne zanko anakondi na glavo, jo potegneta iz vode in naravnata na hlood.

"Od tega bo gotovo dobil uroke," reče Greg. "Fuj!" dostavi in se zgrozi. "Ali si že kdaj videl tako grozno golazen? Mislim da bi lahko pogoltnila celega vola. Pravkar mi je prišlo na misel, kaj bi hotel dati muzej za takle primerek!"

"Natančno isto sem tudi jaz mislil, Greg," pravi njegov oče z resničnim obžalovanjem. "Vzeti pa ne moremo seboj ničesar, niti glave!" Nato pa se naenkrat nasmehne in dostavi: "Videti je popolnoma kakor da je živa. Zelo verjetno se mi zdi, da bo prijatelj Gadsden potrosil nad njo nemalo streliva. Zdaj pa naprej!"

Radi so odrinili dalje in ko so kake tri milje daleč vztrajno veslali, so se začeli od velikega barja poslavljati. Prav tedaj pa se iz maglene razdalje šibko razlegne pok! pok! Sam se poredno nasmehne in pravi: "To je Gadsden." Profesor pa je postal resen in rekel: "Precej nas je dohitel! Ima pa več vesel kot mi."

Močvarna goščava je ostala za njimi, zopet so zavozili v bolj široko strugo in na obeh straneh jih je spremljala prosta prerija. Solnce je pripekalo, vendar pa je veter krdal rečno gladino. Sam vstane in začne razvijati zavoj, ki je bil na dnu čolna.

"Kaj pa je to?" vpraša profesor.

"Jadro, gospod," odvrne Sam. "Jadro od mojega čolna. Računil sem na to, da ga bom morda utegnil razpeti. Prihranil vam bom nekaj veslanja."

Profesor se zasmije in vzklikne: "Kako je dobro, da imamo mornarja seboj! Meni to ne bi nikoli prišlo na misel."

54. Strašno potovanje.

Sam je imel prav, kajti njegovo jadro jim je prihranilo marsikako uro napornega veslanja in kar je bilo še več vredno: pomagalo jim je ostati vedno pred Gadsdenom! Naslednji teden se je družba prepričala, da je Gadsden dognal, koga ima pred seboj in storil je vse, da jih dohiti. Ker je imel močnejšo skupino, je imel več mož pri veslih in so lahko dalje delali. Greg je dvakrat ponoči splezal na visoko drevo in zagledal Gadsdenov taborni ogenj le nekaj milj oddaljen, pa vselej je naslednji dan pihal ugoden veter in tako je mogla družba v drevesnem čolnu zopet prehitovati.

Koncem tedna so Gadsdena popolnoma izgubili izpred oči in so ves naslednji teden dobro potovali. Seveda so pa marsikaj doživeli.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

CEPLJENJE PROTI TUBERKULOZI V PRAGI.

Praški mestni fizikat je sklenil, da uvede obvezno cepljenje proti tuberkulozi po Calmetteovi metodi. Cepili bodo že dojenčke. Na zadnjem sestanku vseh mestnih zdravnikov, ki delujejo v posvetoval-

nica, proti jetiki, so ugotovili, da zahteva ta bolezen v Pragi čim dalje manj žrtev.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik in najstarejši slovenski list v Ameriki. Naročajte ga!

Plošče za božič

- 452-D—Adeste Fidelis, Sveta noč, blažena noč, igra Vibra-Phone.....75c
- 781-D—Adeste Fidelis, Sveta noč, blažena noč, Chimes zvon. in orglje.....75c
- 25008—Sveta noč, Sveta nebesa, R. & J. Perdan, z orgl. in zvonjenjem 75c
- 25009—Zvezdice, Angelsko-petje, R. & J. Perdan, z org. in zvon. 75c
- 25010—Sveti večer, Raduj človek moj, R. & J. Perdan, z org. in zvon.....75c
- 25021—O drevesce, I. in II. del, božično zvonjenje.....75c
- 25022—Sem o sem verniki, O ti krasen božič, božično zvonjenje.....75c
- 25091—Oj pastirčki, Vsi verni kristjani, poje Anton Šubelj.....75c
- 25092—Sveta noč, Sveti Jožef in Marija, poje A. Šubelj.....75c
- 50013-D—Adeste Fidelis, John Peel, pojejo Zdr. pevska dr. Amerike (850 možkih gl.).....1.25
- Slovenska polnočnica, I. in II. del, poje Adria, govori Rev. P. Odilo Hajnšek.....1.25
- Pri Božičnem drevescu, Šopek božičnih pesmi, poje Adria.....1.25
- 59086—Na sveto noč, I. in II. del, pevci Adrije.....75c
- 20246—Adeste Fidelis, Joy to the world, Trinita zbor, mešani glasovi.....75c
- 20298—Sveta noč, Adeste Fidelis, velike orglje.....75c
- 50158—Sveta noč, O preblašena, violin solo z orkestrom.....75c
- 50180—Božič, Badnjak, poje in govori kvartet Jadran.....75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštno povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljave. — Naročila blagovolite poslati na ravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Mali oglasi

V AMER. SLOVENCU

imajo vedno velik uspeh. Poizkusite to, kadar imate na prodaj hiše, za oddati stanovanjska, za prodati pohištvo, ali kadar bi radi našli svoje znanke; kadar iščete delo, ali bi radi dobili kako pomoč, vedno objavite v takih slučajih oglaš v A. S.

Cene malim oglašom v A. S. so:

Za eno ali dve objavi po 15c vrsta.

Za tri ali več objav po 10c vrsta.

Posebne cene za večje ali stalne oglase na zahtevo.

"Amerikanski Slovenec" je razširjen po vseh naselbinah, zato ne glede na kateri naselbini živite, oglašajte v

AMERIKANSKEM SLOVENCU!

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Iz Rusije. (Dalje.)

Drugače pa vsa čast batuški-komradu v Moskvi in vsem komradom tam, ker za hlače in jankse so dobro poskrbeli, ko so bombazova polja od 4900 akrov 1. 1917 razširili na 240 tisoč akrov, da so hlače lahko tudi široke, za preširoke in predolge jankse se pa niti ruske komradinje ne zmenijo dosti, ko morejo s kratko robo v tej stroki več — pokazati, in kažejo ženske tudi kot komradinje rade. He, he.

Dalje so iz Moskve poskrbeli, da se je zidalo precej dobrih cest, železnic, in je tam do 60 zdravniških postaj, ako se Tadžiki preveč nabulajo, ali so uši presitne, in si podaljšajo to tadžikiško življenje lahko v 12 bolnicah, če imajo drugače dosti — cah življenje. To bo za enkrat vse iz kraja, odkoder prihaja za ruske komrade roba za hlače in jankse in prihajajo za oči — he, he — smaragdi in rubini in safiri in več take buržoaske robe.

Nebes sicer v Rusiji se ni, pa bodo, sigurno, da bodo, ako "verniki" ne odpadejo medtem od — vere na nebesa. Na zemeljska seve, se razume, saj drugih ni, ko bodo zdaj v Rusiji znanstveno dokazali, da ni nobenega Boga, in ko pade Bog, padejo tudi nebesa iz nebes, in ker so nebesa drugače vrlo dobra roba, bodo v Rusiji, kjer so zelo kunštni, sfiksali na zemlji neka nebesa, dasi ne treba še počakati, kakor v Ameriki do sobote na čke. Samo da tudi v Rusiji čas do šmentanij nebes nekaj počkevo leze, kakor pač tudi v Ameriki po polzevo gre, preden pride petu ura na dan in sobota na teden. He, he.

Do prihoda nebes pa imajo tudi v Rusiji še dolino solz, in to celo bezbožniki, ki najmanj marajo za tako dolino. Njih brezbožna roba nekaj noče napredovati, ker izvažali so celo, ko imajo pač hudo krive nosove, da je med delavci v Moskvi, ki se morajo vrlo postaviti za bezbožnike, ako žali. Toliko se govori in piše nočejo kamenja jesti, ko jih vržejo na cesto, do 45 odstotka — "verskih" delavcev, kar mora hudo boleti vsako bezbožno in Boga prazno srce, ko je tako srce prazno, druga srca pa še niso prazna Boga, in bi bezbožniki radi imeli vse skupaj prazno, vsej pri drugih, izvemši njih lastne žepe.

Zato so pa ti bezbožniki kot verni potomci nekdanjih Makabejcev, nevredni njih potomci, seve, močno zatrobili v rogove in trompete in pozavne in zatrobili tudi možakarjem pri vlad, da se mora roba bezboštva pospešiti in "vera ubiti", kajti "ubijanja" vere so že siti, kakor je sitno, ako se kdo preveč nazelepa kakega fižola, ko se roba konča — pištola.

Akrabolt, alston . . . , kadar je fržola poln lonc, je vojske težko konc, in ker je v Rusiji še vse polno vere, je pač umevno, da se vsak bezbožnik hudo dere, in je vse skupaj pravi zemeljski — mizerere.

In rdečim profesorjem, ki so bili hudo malomarni pri učenju in "dokazovanju", da ni nobenega Boga, in za grmom smrti ne čepi noben zajec, tudi tem bodo bezbožniki obesili koš kruha zelo visoko, ako jih že ne obesijo, saj je res od sila, ko dajejo boljšeji takim profesorjem celo zrak zastoj in za pol žlodeca hrane, pa so očitno ti profesorji tako presiti, da od same presitosti še niso ubili te šmentane vere.

Solnce sije, dežej gre, siva mačka v brezje spe, brezje se podere, mačka se zadere . . .

in v Rusiji je še toliko — vere.

Še na drugem mestu hočem o tem pisati. Tu samole omenim. V Parizu je za ruskega ambasadorja, poslanika, Dovgalevsky. Vsaj ime pove, da je menda le kak — Rus. Ko je Dovgalevsky radi pogajanj z angleško vlado odšel v London, ga je zastopal prvi poslaniški svetnik G. Besidovsky. O tem pove ime, podobno in tudi komentar, da je res — Rus.

Ampak pošteni Rus Besidovsky je videl, kako vihti nad Rusijo Stalin, mongolsko veličanstvo, svoj bič, in Rus Besidovsky je nekaj črnil, in mongolskemu veličanstvu v Moskvi je prišlo to na uho, ker krivih nosov je pri vseh "ruskih" poslaništvih polno, in taki nosovi vse zavohajo, ko so od mladosti navajeni na čifutski smrad, in kar se je zavohalo, se je prineslo v Moskvo pred komrada-samodržca in ta je zgrbančil čelo in nad Rusa, poštenega in pravega Rusa Besidovskega je prišel valpet komrača-samodržca, da Rusa Besidovskega spravi v — Moskvo, po domneve na drugi svet, in ta valpet v službi mongolskega veličanstva je bil — Roisenmann. To je istina, resnična istina.

Ko je Rus Besidovsky videl, da mu gre za vrat, se je hotel zganiti, da se iznebi — Rusa (?) Roisenmanna, a čifut je čifut in prefrigan, kajti za Besidovskem sta stala že dva z revolverji. Če sta bila morda ta dva kak Veilchenbaum in Hosenmann, poročilo ne pove, zato tudi jaz tega ne vem, a kjer po česnu smrdi, mora biti več Judov skupaj.

Tako pri eni prigljihi je zdaj v — slovanski Rusiji.

Svoboda pod — bičem. Naletim na poročilo, ki se zdi ne-verjetno. V neki vasi blizu Moskve so kmetje nekega vladnega priganjača baje — križali. Toliko se govori in piše o — delavski in kmetjski vladci v sedanji Rusiji. He, he. Nekaj je morda na tem, a ne dosti. V mestih je skupina izrednih prefrigancev, ki so znali priti do vlade, in si znali pridobiti nekaj priganjačev, kakršni se imenujejo delavce ali kmete, a so element, kateremu vsako drugo resno delo navadno hudo smrdi. Ta klika je delavska in kmetjska vlada v Rusiji.

Zdaj je politika te klika ta, da naj kmet dela in obdeluje in prideluje in potem naj oddaja po vladnih cenah, za goli nič. Ker se kmet upira, ima mestna klika po vaseh razdeljene svoje priganjače, ovačuje, ki v mesto poročajo, kaj se v vaseh godi, in kdo se oddaja žita upira. Blizu Moskve je bil v vasi tak vladni agent, ki je kmete ovajal. Pa je baje minila kmetom potrpežljivost, zgrabili so ga in ga — križali. Ako je to res, bo zopet tekla kmetjska kri. Ali je to vladanije?

(Konec prih.)

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za prevoz drva in prevoznice pohištva ob času selitve

Pokličite

Telefon: ROOSEVELT 6221

Louis Stritar

118 W 21st Place, Chicago, Ill.

DENARNA DARILA ZA BOŽIČ

svojim rojakom v stari domovini — pošljite po nas. Nam je mogoče izvršiti vsako pošiljko v najkrajšem času in po najnižjih cenah, zaradi tega, ker dnevno pošiljamo veliko število denarnih pošiljk in ker imamo direktne zveze s starokrajskimi bankami.

Božični izlet

v staro domovino je organiziran v tem letu z velikimi in brzimi parobrodi, pod vodstvom izkušenih voditeljev, ki so veščaki v potovanju. Za to ni nikakih posebnih stroškov. Originalne cene. Obrnite se na

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVENUE
CHICAGO, ILL.

